

[PROVINSIALE KENNISGEWING NR. 57 VAN 2019]

PROMULGASIE KENNISGEWING

Waterdiensverordening

Aangeneem deur die Raad op Dinsdag, 15 November, 2018

Onder item 84. 1 – 15/11/2018

- 1) Kennis word hiermee gegee in terme van die bepalings van artikel 13 van die Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet No 32 van 2000), soos gewysig, dat die Mangaung Munisipaliteit Raad die hersiene Waterdiensverordeninge aangeneem het gedurende die sitting gehou op 15 November 2018.
- 2) Die hersiene Waterdiensverordeninge is nou van toepassing en afdwingbaar deurgaans die jurisdiksie van die Mangaung Metropolitan Munisipaliteit (MAN) as gevolg van die rasionalisering proses.
- 3) Die Verordeninge word vir die kennisname van die algemene publiek gepubliseer.

Adv. Tankiso Mea
Stadsbestuurder

VERORDENINGE MET BETREKKING TOT WATERDIENSTE

Om voorsiening te maak vir die regulering en bestuur van aktiwiteite ten opsigte van Waterverskaffingsdienste sowel as aangeleenthede wat daarmee verband hou

Voorwoord

AANGESIEN die Grondwet plaaslike regering tot stand gebring het as 'n onderskeidende regeringsfeer, wat onafhanklik en in verbinding met die nasionale en provinsiale regeringsfere gevestig is; en

AANGESIEN daar eenstemmigheid is ten aansien van die fundamentele belangrikheid van 'n demokratiese plaaslike regering, ontwikkeling asook nasiebou in ons land; en

AANGESIEN daar 'n fundamentele ooreenkoms in ons land is ten aansien van die oogmerk van demokrasie, aanspreeklikheid en ontwikkeling van plaaslike regerings, waarin munisipaliteite binne die munisipaliteit se finansiële en administratiewe kapasiteit (vermoëns) daarna moet strew om hierdie grondwetlike oogmerke te behaal deur die voorsiening van volhoubare, effektiewe en deeglike munisipale dienste te lewer aan gemeenskappe, deur die bevordering van sosiale en ekonomiese ontwikkeling, deur die bevordering van 'n veilige en gesonde omgewing, en deur die aanmoediging van die betrokkenheid van die gemeenskap in die aangeleenthede van die plaaslike regering; en

AANGESIEN die Grondwet munisipaliteite magtig en bemagtig om plaaslike regerings aangeleenthede soos vervat in Deel B van Skedule 4 en 5 te administreer, welke insluit munisipale markte en enige ander aangeleentheid toegewys aan die munisipaliteit deur nasionale en provinsiale wetgewing, deur verordeninge uit te vaardig en te administreer vir die effektiewe administrasie van hierdie aangeleenthede.

WORD DIT DUS GEORDEN deur die Munisipale Raad van die **Mangaung Metropolitan Munisipaliteit** as volg:-

INHOUDSOPGAWE

HOOFSTUK I: ALGEMENE BEPALINGS

Deel 1: Definisies

1. Definisies
2. Betekenis van sekere woorde dieselfde as in die Wette
3. Vlakke van Diens

Deel 2: Aansoek om Waterdienste

4. Aansoek om waterdienste
5. Spesiale ooreenkomste vir waterdienste

Deel 3: Tariewe en Heffings

6. Voorgeskrewe tariewe en heffings vir waterdienste
7. Vaste heffings vir waterdienste

Deel 4: Betaling

8. Betaling van deposito
9. Betaling vir waterdienste wat voorsien word
10. Betaling ten opsigte van voorafbetaalmeters

Deel 5: Rekenings

11. Rekenings

Deel 6: Beëindiging, Bepierking en Staking van Watervoorsieningsdienste

12. Beëindiging van ooreenkoms vir watervoorsieningsdienste
13. Bepierking of staking van gelewerde watervoorsieningsdienste
14. Herstel/Hervatting van watervoorsieningsdienste

Deel 7: Algemene Bepalings

15. Verantwoordelikheid om aan hierdie Verordening te voldoen
16. Vrstelling
17. Ongemagtigde gebruik van waterdienste
18. Verandering van doel waarvoor watervoorsieningsdienste gebruik word
19. Inmenging met watervoorsieningstelsel of enige sanitasiedienste
20. Verhindering van toegang tot watervoorsieningstelsel of enige sanitasiedienste
21. Kennisgewings en dokumente
22. Bevoegdheid om te beteken en voldoening aan kennisgewings
23. Bevoegdheid om te betree en inspeksie
24. Vals verklarings of inligting

HOOFSTUK II: WATERVOORSIENINGSDIENSTE

Deel 1: Verbinding met watervoorsieningstelsel

25. Voorsiening van verbindingspyp
26. Ligging van verbindingspyp
27. Voorsiening van enkele waterverbinding vir die voorsiening aan verskeie verbruikers op dieselfde perseel
28. Interkoppeling tussen persele of waterinstallasies
29. Ontkoppeling van waterinstallasies van verbindingspyp

Deel 2: Gemeenskaplike Waterdienste Werke

30. Voorsiening van waterdienste werk vir watervoorsiening aan verskeie verbruikers

Deel 3: Tydelike Voorsiening

31. Watervoorsiening van 'n brandkraan

Deel 4: Standaard en Algemene Voorwaardes vir Voorsiening

32. Hoeveelheid, kwaliteit en drukking
33. Algemene voorwaardes vir voorsiening

Deel 5: Meting van Watervoorsieningsdienste

34. Meting van hoeveelheid water voorsien
35. Hoeveelheid water voorsien aan verbruiker
36. Foutiewe meting en toetsing van meettoestelle
37. Spesiale meting
38. Geen vermindering in bedrag betaalbaar vir water vermors
39. Aanpassing van hoeveelheid water voorsien deur defektiewe meettoestel

Deel 6: Installasiewerk

40. Goedkeuring van installasiewerk
41. Persone toegelaat om installasie en ander werk te doen
42. Voorsiening en instandhouding van waterinstallasies
43. Gebruik van pype en wateraanhegtings wat gemagtig moet word
44. Etikettering van terminale water toebehore en toestelle

Deel 7: Waterbesoedeling, Beperking en Vermorsende Gebruik van Water

45. Eienaar moet besoedeling van water voorkom
46. Waterbeperkings
47. Vermorsing van water onwettig

Deel 8: Algemene Bepalings

48. Kennisgewing van boorgate
49. Neem van watermonsters
50. Voorsiening van water wat nie vir drink geskik/bedoel is nie deur die Munisipaliteit
51. Toets van drukking in watervoorsieningstelsels
52. Pype in straat of openbare plek
53. Spesiale bepalings vir brandweerdienste
54. Betaling vir brandweerdienste
55. Dubbele en gekombineerde installasies
56. Verbindingspype vir brandblussingsdoeleindes
57. Kleppe in verbindingspyp
58. Inspeksie en goedkeuring van brandblussing installasie
59. Verbinding om na goeddunke van die Munisipaliteit te wees

- 60. Meter in brandblussing verbinding pyp
- 61. Spreier blussing installasie
- 62. Hooftenk of dubbeltoevoer vanaf hooftoevoer

HOOFSTUK III: SANITASIEDIENSTE

- 63. Afvoer van Industriële Afvalwater

HOOFSTUK IV : DIVERSE

- 64. Delegering van magte
- 65. Verhindering van amptenare en werknemers in die uitvoering van hul pligte
- 66. Betekening van kennisgewing, bevel of ander dokument
- 67. Misdrywe en strafbepalings
- 68. Herroeping
- 69. Kort titel en inwerkingtreding

HOOFSTUK I: ALGEMENE BEPALINGS

Deel 1: Definisies

1. Woordomskrywing

In hierdie Verordeninge, tensy uit die samehang aandui blyk, beteken-

"aansluitingspyp" 'n pyp waarvan die eienaarskap in die Munisipaliteit berus en daardeur geïnstalleer is met die doel om water uit 'n hoof na 'n waterinstallasie oor te dra, en sluit 'n "kommunikasiestruktuur" bedoel in SABS 0252 Deel I in;

"afvalwater"gebruikte water wat nie besoedel is nie en nie stormwater insluit nie;

"akkommodasie-eenheid" met betrekking tot enige perseel, 'n gebou of gedeelte van 'n gebou wat vir enige doel beset of gebruik of bedoel is vir okkupasie of gebruik;

"basiese sanitasie" die minimum standaard van veilige en higiëniese sanitasiedienste en rioolvervreemding wat aan huishoudings gelewer word, voorgeskryf ingevolge regulasie 2 van Staatskennisgewing R509 van 8 Junie 2001, soos van tyd tot tyd gewysig, of enige vervanging vir daardie regulasie;

"basiese watervoorsiening" die minimum standaard van watervoorsieningsdienste wat nodig is vir die betroubare voorsiening van water aan huishoudings om lewe en persoonlike higiëne te ondersteun, voorgeskryf ingevolge regulasie 3 van Staatskennisgewing R509 van 8 Junie 2001, soos van tyd tot tyd gewysig, of enige vervanging vir daardie regulasie;

"beste uitvoerbare omgewingsopsie" die opsie wat die meeste voordeel bied of die minste skade aan die omgewing as geheel aanrig, teen 'n koste aanvaarbaar vir die samelewing, op lang termyn sowel as op kort termyn;

"boorgat" 'n gat wat in die aarde ingesink is met die doel om ondergrondse water op te spoor, uit te pomp of te gebruik en sluit 'n natuurlike bron in;

"Bouregulasies" die Nasionale Bouregulasies gemaak ingevolge die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet No. 103 van 1977);

"behoorlikgekwalifiseerde steekproef" 'n persoon wat monsters neem vir ontleding van enige bron en wat opgelei is om dit te doen;

"brandinstallasie" 'n drinkbare waterinstallasie wat slegs water vir brandbestrydingsdoeleindes oordra;

"besoedeling" die bekendstelling van enige stof in die watervoorsieningstelsel, 'n waterinstallasie of 'n waterbron wat die fisiese, chemiese of biologiese eienskappe van die water wat daarin gevind word direk of indirek kan verander ten einde dit –

- (a) minder geskik vir enige voordelige doel waarvoor dit redelikerwys verwag kan word om gebruik te word; of
- (b) skadelik of potensieel skadelik –
  - (i) aan die welsyn, gesondheid of veiligheid van mense;
  - (ii) aan enige akwatiese of nie-akwatiese organisme te maak;

"departementshoof" 'n persoon wat deur die Munisipaliteit aangestel is as hoof van een van die departemente waarin die administrasie van die Munisipaliteit georganiseer is, en ook 'n persoon wat wettiglik in daardie posisie optree;

"diekoppeling van riool" 'n pyp wat deur die Munisipaliteit besit word en daardeur geïnstalleer is met die doel om riool vanaf 'n dreineringsinstallasie op 'n perseel na 'n rioolplaas buite die grens van daardie perseel of binne 'n serwituutgebied of binne 'n gebied wat deur 'n wegverlof of per ooreenkoms gedek word, oor te dra;

"dreineringswerk" enige drein, sanitêre pas, watervoorsieningsapparaat, afval of ander pyp of enige werk wat verband hou met die ontslag van vloeistof of vaste materiaal in enige drein of riool of andersins verbind met die dreinerings van enige perseel;

"dienspyp" 'n pyp wat deel is van 'n waterinstallasie wat deur die eienaar of okkuperder op enige perseel voorsien en geïnstalleer word en wat aan 'n verbindingspyp gekoppel is of aan 'n verbindingspyp gekoppel is om die waterinstallasie op die perseel te dien;

"eienaar" beteken -

- (a) die persoon in wie van tyd tot tyd die wettige titel op 'n perseel berus;
- (b) in 'n geval waar die persoon in wie die wettige titel op 'n perseel berus, insolvent of dood is, of hoegenaamd onder enige vorm van regs gestremdheid is, die persoon in wie die administrasie en beheer van sodanige perseel as kurator, trustee, eksekuteur, administrateur, geregtelike bestuurder, likwidateur of ander regsvertegenwoordiger berus;
- (c) in elk geval waar die Munisipaliteit nie in staat is om die identiteit van sodanige persoon te bepaal nie, 'n persoon wat geregtig is op die voordeel van die gebruik van sodanige perseel of 'n gebou of gebou daarop;
- (d) in die geval van 'n perseel waarvoor 'n huurooreenkoms van 30 jaar of langer aangegaan is, die huurder daarvan;
- (e) met betrekking tot -
  - (i) 'n stuk grond wat gedelineer is op 'n deelplan wat ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet No. 95 van 1986), die ontwikkelaar of die regspersoon ten opsigte van die gemeenskaplike eiendom geregistreer is, of
  - (ii) 'n artikel soos omskryf in die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet No. 95 van 1986), die persoon in wie se naam sodanige artikel ingevolge 'n deeltitelakte geregistreer is en sluit die wettig aangestelde agent van so 'n persoon in;

"grondwater" enige vloeistof wat uitskeiding bevat;

"geaffekteerde persoon" 'n persoon wat met 'n aangewese kennisgewing bedien is;

"goedgekeur" beteken goedgekeur deur die Munisipaliteit of 'n gemagtigde persoon;

"gemagtigde persoon" 'n persoon wat deur die Munisipaliteit gemagtig is om enige handeling, funksie of plig ingevolge hierdie Verordening te verrig, of enige bevoegdheid uit te oefen;

"gemiddelde verbruik" beteken byvoorbeeld waar 'n meter wanfunksioneel is of was, die beraamde gemiddelde verbruik van 'n verbruiker van 'n Munisipale diens gedurende 'n spesifieke tydperk, watter verbruik bereken word deur die totale gemeet verbruik van daardie Munisipale diens deur daardie verbruiker te verdeel –

- (a) gedurende die voorafgaande drie maande met drie; Of
- (b) gedurende die ooreenstemmende tydperk in die vorige jaar met drie; (c) gedurende die volgende drie maande deur drie;

"gemiddelde verbruik" beteken byvoorbeeld waar werklike meterlesings nie van 'n meter in werkende volgorde verkry kon word nie, die beraamde gemiddelde verbruik van 'n kliënt van 'n Munisipale diens gedurende 'n spesifieke tydperk, watter verbruik gebaseer is op die gemiddelde verbruik van daardie meter oor die vorige 12 maande. Hierdie bedrag kan herbereken word en dan opgedateer word op versoek van die kliënt;

"gekombineerde installasie" met betrekking tot watervoorsiening beteken 'n waterinstallasie wat gebruik word vir brandbestryding en huishoudelike, kommersiële of industriële doeleindes;

"gemeenskaplikewaterdienste werk" 'n verbruikersverbinding waardeur waterdienste aan meer as een persoon verskaf word;

"huishouding" die familie-eenheid van persone, of individue, in okkupasie van 'n gebou of gedeelte van 'n gebou, aangewys vir residensiële besetting deur sodanige familie-eenheid, of individue, soos volg bepaal:

Vir formele geboue op 'n staanplek wat vir enkelresidensiële doeleindes gesoneer is, sal die aantal huishoudings die som van die hoofeenheid wees plus die aantal wooneenhede waarvoor die gebied van die eenhede nie met meer as 80% van die hoofwoningseenheid verskil nie; of Vir alle woonstelle, meenthuise en duethuise wat deur afsonderlike huishoudings beset word, sal die aantal huishoudings die som van die toepaslike afsonderlike eenhede wees; Of In die geval van ander woonwoningseenhede waar meer as 8 (agt) persone permanent in een of meer eenhede op 'n enkele staanplek bly, sal die aantal huishoudings bepaal word nadat 'n aansoek aan die Munisipaliteit gedoen is met voldoende bewys om 'n aparte huishouding vir elke 8 (agt) persone of gedeelte daarvan wat op die staanplek bly, te bereken. : Met dien verstande dat dit outomaties sal terugkeer na een huishouding indien die aantal persone sedert die oorspronklike aansoek afneem.

"huishoudelike doeleindes" met betrekking tot die voorsiening van water beteken die algemene gebruik van water wat voorsien word vir persoonlike en residensiële gebruike, insluitend gesondheid en higiëne, drink, ablusie, kulinêre, huishoudelike en tuin onderhoud;

"drein" daardie gedeelte van die dreineringsinstallasie wat riool van 'n gebou na 'n gemeenskaplike drein of enige ander rioolvervreemdingstelsel oordra wat op die betrokke perseel of 'n riool geleë is;

"dreineringsinstallasie" 'n installasie wat op die perseel geleë is en wat bedoel is vir opvangs, vervoer, berging of behandeling van riool, insluitend sanitêre toestelle, dreine, septiese tenks, rioolbehandelingswerke of ooreenstemmende meganiese toestelle;

"hoof" 'n pyp, buiten 'n verbindingspyp, wat behoort aan die Munisipaliteit en daardeur gebruik word met die doel om water aan 'n verbruiker oor te dra;

"handelsperseel" persele waarop nywerheidsuitvloeisel geproduseer word;

"huishoudelike uitvloeisel" uitvloeisel met voorgeskrewe sterkte eienskappe ten opsigte van chemiese suurstofvraag en vasgestelde vaste stowwe soos toepaslik vir rioolafskei vanaf binnelandse persele binne die jurisdiksie van die Munisipaliteit, maar mag nie industriële uitvloeisel insluit nie;

"industriële uitvloeisel" beteken uitvloeisel wat uit industriële gebruik van water, hetsy in die skorsing, en sluit in vir doeleindes van hierdie Verordening, enige uitvloeisel anders as standaard huishoudelike uitvloeisel of stormwater;

"installasie werk" beteken werk ten opsigte van die konstruksie van, of uitgevoer op 'n water installasie;

"kommersiële uitvloeisel" beteken uitvloeisel wat uit 'n onderneming met 'n kommersiële doel waar die uitvloeisel nie industriële uitvloeisel of standaard binnelandse uitvloeisel is nie;

"kommersiële doel" met betrekking tot die voorsiening van water, beteken water wat aan 'n perseel voorsien word wat gebruik moet word in die uitvoering van 'n handel of besigheid;

"konvensionele watermeter" 'n meter waar die rekening uitgereik word na die verbruik van water;

"loodgieter" 'n persoon wat 'n kwalifiserende Handelstoets in Loodgieterswerk geslaag het of voorsien is met 'n sertifikaat van vaardigheid ingevolge die Wet op Mannekragopleiding, 1981 (Wet No. 56 van 1981) of sodanige ander kwalifikasie wat ingevolge die SAKO-wet vereis mag word.

"meettoestel" enige metode, prosedure, proses of toestel, apparaat, installasie wat die hoeveelheid waterdienste wat verskaf word om gekwantifiseer te word, moontlik maak en 'n metode, prosedure of proses insluit waardeur hoeveelheid beraam of aanvaar word;

"meter" 'n watermeter soos omskryf deur die Regulasies gepubliseer ingevolge die Wet op Handelsmetaologie, 1973 (Wet No. 77 van 1973), of , in die geval van watermeters van grootte groter as 100 mm, 'n toestel wat die hoeveelheid water wat daardeur gaan, meet;

"Munisipaliteit" die Mangaung Metropolitaanse Munisipaliteit en sy regsopvolgers, en wanneer daar na verwys word

- (i) 'n regspersoon, wat beteken Mangaung Metropolitaanse Munisipaliteit soos beskryf in artikel 2 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet No. 32 van 2000);
- (ii) 'n geografiese gebied, die munisipale gebied van die Mangaung Metropolitaanse Munisipaliteit soos van tyd tot tyd bepaal ingevolge die Wet op Plaaslike Regering : Munisipale Afbakening, 1998 (Wet No. 27 van 1998); en (iii) 'n persoon, 'n gemagtigde verteenwoordiger van die Mangaung Metropolitaanse Munisipaliteit;

"nat bedryf" 'n bedryf wat nywerheidsuitvloeisel ontslaan;

"noodgeval" enige situasie wat 'n risiko of potensiële risiko vir lewe, gesondheid, die omgewing of eiendom inhou;

"ongemagtigde dienste" ontvangs, gebruik of verbruik van enige Munisipale diens wat nie ingevolge 'n ooreenkoms is nie, of deur die Munisipaliteit gemagtig of goedgekeur is nie;

"onwettige verbintenis" 'n verband met enige stelsel waardeur Munisipale dienste gelewer word en watter verband nie deur die Munisipaliteit gemagtig of goedgekeur is nie;

"okkupeerder" 'n persoon wat enige perseel of gedeelte daarvan beklee, sonder inagneming van die titel waaronder hy, sy of dit okkupeer;

"omgewingskoste" die volle koste van alle maatreëls wat nodig is om die omgewing te herstel tot sy toestand voor die skadelike voorval;

"openbare kennisgewing" publikasie in 'n toepaslike medium wat een of meer van die volgende kan insluit –

- (a) publikasie van 'n kennisgewing, in die amptelike tale soos deur die Munisipaliteit bepaal, -
  - (i) in die plaaslike koerant of koerante in die omgewing van die Munisipaliteit;
  - (ii) in die koerant of koerante wat sirkuleer in die gebied van die Munisipaliteit wat deur die Munisipaliteit as 'n rekordkoerant bepaal word; of
  - (iii) deur middel van radio-uitsendings wat die gebied van die Munisipaliteit dek; Of
- (b) vertoon van 'n kennisgewing by toepaslike kantore van die Munisipaliteit; Of
- (c) kommunikasie met verbruikers deur openbare vergaderings;

"persoon" enige natuurlike persoon, plaaslike regeringsliggaam of soos gesag, 'n maatskappy wat ingevolge enige wet opgeneem is, 'n liggaam van persone wat dit opgeneem het of nie, 'n statutêre liggaam, openbare nutsliggaam, vrywillige vereniging of trust;

"perseel" enige stuk grond, waarvan die eksterne oppervlaktgrense afgekeim word -

- (a) 'n algemene plan of diagram geregistreer ingevolge die Wet op Grondopname, 1927 (Wet No. 9 van 1927), of ingevolge die Wet op Registrasie van Aktes, 1937 (Wet No. 47 van 1937); Of
- (b) 'n deelplan geregistreer ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet No. 95 van 1986);
- (c) 'n register gehou deur 'n stamowerheid.

"rekening" enige rekening gelewer vir Munisipale dienste gelewer;

"riool" afvalwater, nywerheidsuitvloei, standaard huishoudelike uitvloei en ander vloeibare afval, hetsy afsonderlik of gesamentlik, maar mag nie stormwater insluit nie;

"rioolvervreemdingstelsel" die strukture, pype, kleppe, pompe, meters of ander toebedelings wat in die vervoering deur die rioolretikulasiestelsel en behandeling by die rioolsuiweringaanleg onder beheer van die Munisipaliteit gebruik word en wat daardeur gebruik kan word in verband met die wegdoening van riool;

"rioolpyp" enige pyp of kanaal wat die eiendom van of berus by die Munisipaliteit en wat gebruik mag word vir die vervoer van riool uit die verbindings rioolpype en mag nie 'n drein insluit soos omskryf nie;

"Stadsbestuurder" die persoon wat deur die Raad van die Munisipaliteit as Munisipale Bestuurder aangestel is en moet enige persoon insluit wat in daardie posisie optree of aan wie gesag gedelegeer is en enige persoon insluit –

- (a) wat in sodanige posisie optree; en
- (b) aan wie die stadsbestuurder 'n bevoegdheid, funksie of plig ten opsigte van so 'n gedelegeerde bevoegdheid, funksie of plig gedelegeer het;

"SABS" die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde, of sy opvolger in die regte;

"sanitasiedienste" het dieselfde betekenis wat ingevolge die Wet daaraan toegewys is en sluit in vir doeleindes van hierdie Verordeningswater vir nywerheidsdoeleindes en die wegdoening van nywerheidsuitvloei;

"stormwater" water as gevolg van natuurlike neerslag of opeenhoping en sluit reënwater, ondergrondse water of natuurlike bronne van water in;

"terminale watertoebehoere" 'n waterpas by 'n uitlaatklep van 'n waterinstallasie wat die ontslag van water uit 'n waterinstallasie beheer;

"uitvloei" enige vloeistof of dit materie in oplossing of skorsing bevat wat uitlaat vanaf enige perseel óf in die stormwaterstelsel of die rioolstelsel;

"verbindingspunt" die punt waarop die dreineringsinstallasie by die verbindings riool aansluit;

"verbinding" die punt waar 'n verbruiker toegang tot munisipale dienste verkry;

"verbruiker" beteken –

- (a) enige persoon wat 'n perseel beslaan aan wie, en ten opsigte waarvan 'n perseel, die Munisipaliteit –
  - (i) ingestem het om waterdienste te lewer;
  - (ii) is eintlik die verskaffing van waterdienste;
  - (iii) 'n ooreenkoms met die Munisipaliteit aangegaan het vir die voorsiening van waterdienste aan of op enige perseel;
- (b) die eienaar van enige perseel waaraan die Munisipaliteit waterdienste lewer;
- (c) waar waterdienste gelewer word deur 'n enkele verbintenis met 'n aantal akkommodasie-eenhede of verbruikers of besetters, die persoon aan wie die Munisipaliteit ingestem het om sodanige waterdienste te lewer; en
- (d) enige eindgebruiker wat gemagtigde waterdienste van die Munisipaliteit of ander waterdienste-instelling ontvang.

"verbruikerstydperk" die tydperk tussen opeenvolgende maandelikse lesings of leesskattings ongeag die tydperk tussen leesdatums;

"vaste hoeveelheid waterafleweringstelsel" 'n waterinstallasie, wat binne een dag of maand 'n vaste hoeveelheid water aan 'n verbruiker lewer;

"voorafbetaalmeter" 'n meter wat geprogrammeer kan word om die vloei van water in 'n waterinstallasie te beperk tot die bedrag wat voorheen gekoop is, en wat aan die vereistes van SANS1529-'9 voldoen;

"voorafbetaal meet stelsel" 'n stelsel, goedgekeur deur die Munisipaliteit, wat ontwerp is om die hoeveelheid water wat vooraf deur homself of haarself gekoop is, te meet en aan 'n verbruiker toe te ken;

"voorgeskrewe fooi" 'n tarief of heffing bepaal en goedgekeur deur die Munisipaliteit van tyd tot tyd;

"Wet" die Waterdienstewet, 1997 (Wet No. 108 van 1997), soos van tyd tot tyd gewysig;

"werklike verbruik" die gemeet verbruik van enige verbruiker;

"watertarief" die jongste watertariefstruktuur soos deur die Raad goedgekeur

"watertoebehore" 'n komponent van 'n waterinstallasie, buiten 'n pyp, waardeur water verbygaan of waarin dit gestoor word;

"waterinstallasie" die pype en watertoebehore wat op enige perseel geleë is en in die eienaar daarvan gevestig is en gebruik of bedoel is om gebruik te word in verband met die gebruik van water op sodanige perseel, en sluit 'n pyp en watertoebehore buite die grens van die perseel in, wat óf met die aansluitingspyp met betrekking tot sodanige perseel verbind word óf andersins gelê word met die toestemming van die Munisipaliteit;

"waterdienste" watervoorsieningsdienste en sanitasiedienste, soos omskryf in hierdie Verordeninge en sluit die versameling en wegdoening van nywerheidsuitvloeiing in;

"watervoorsieningsdienste" die abstraksie, vervoer, behandeling en verspreiding deur die Munisipaliteit, van water vir huishoudelike, nywerheids- en kommersiële doeleindes;

"watervoorsieningstelsel" 'n struktuur, akwaduk, pyp, klep, pomp, meter of ander apparaat met betrekking tot dit wat in die Munisipaliteit berus en gebruik of bedoel is om daardeur gebruik te word in verband met die voorsiening van water, en sluit enige deel van die stelsel in;

"werksdag" beteken 'n dag anders as 'n Saterdag, Sondag of openbare vakansiedag.

1. Betekenis van sekere woorde dieselfde as in Wette

Enige woord of uitdrukking wat in hierdie Verordeninge gebruik word waaraan 'n betekenis toegeken is in-

- (a) die Wet sal daardie betekenis dra; en
- (b) die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1997 (Wet No. 103 van 1977) en die Bouregulasies sal daardie betekenis dra, tensy die konteks anders aandui.

3. Vlakke van Diens

(1) Die Munisipaliteit kan verskeie vlakke van diens lewer soos uiteengesit in subartikel (2) aan verbruikers teen die voorgeskrewe fooi.

(2) Die vlakke van diens bestaan uit –

(a) Diensvlak 1, wat aan die minimum standaard vir basiese watervoorsienings- en sanitasiedienste moet voldoen soos vereis ingevolge die Wet en die toepaslike regulasies daarvan, en moet bestaan uit –

- (i) 'n Watertoevoer van gemeenskaplike waterpunte, beskikbaar gestel as openbare staanpype; en
- (ii) 'n Geventileerde verbeterde putlatrine geleë op elke terrein;

(b) Diensvlak 2, wat moet bestaan uit–

- (i) 'n Beperkte waterverbinding aan elke staanplek wat 333 liter per dag sal toelaat om deur een of ander vorm van beperkende toestel verbruik te word; en
- (ii) 'n Laevloei-septiese tenkstelsel, waarvan die uitvloeiing aan 'n Munisipale riool of 'n vlak gemeenskaplike rioolstelsel gekoppel moet word; of
- (iii) 'n Geslote kring watergebore uitvloeiingstelsel wat sal bestaan uit 'n bewaringstenk welke verdeel is in twee kompartemente, 'n reaktor tenk en opvang tenk.

- (c) Diensvlak 3, wat moet bestaan uit –
  - (i) 'n Gemeterde voldrukwaterverbinding met elke staanplek; en
  - (ii) 'n Konvensionele watergeborge dreineringsinstallasie wat aan die Munisipaliteit se riool gekoppel is; of
  - (iii) 'n Volle watergeborge rioolstelsel met toiletstrukture en riool en loodgieterswerk op die erf.
- (3) Die vlak van diens wat aan 'n gemeenskap gelewer moet word, kan bepaal word ooreenkomstig die beheerbeleid van die Munisipaliteit en onderworpe aan die voorwaardes wat deur die Munisipaliteit bepaal word.

Deel 2: Aansoek vir Waterdienste

4. Aansoek vir waterdienste

- (1) Niemand mag, buiten 'n verbruiker op Diensvlak 1, toegang verkry tot waterdienste uit die watervoorsieningstelsel, rioolverwyderingstelsel of deur enige ander sanitasiedienste tensy hy of sy op die voorgeskrewe vorm vir sodanige dienste aansoek gedoen het vir 'n spesifieke doel en daar op sodanige aansoek ooreengekom is nie.
- (2) Die Munisipaliteit moet by aansoek om die voorsiening van waterdienste deur 'n verbruiker, die verbruiker inlig van die verskillende vlakke van dienste wat beskikbaar is en die voorgeskrewe tarief of heffings wat met elke vlak van dienste verband hou.
- (3) 'n Verbruiker moet die beskikbare vlak van dienste wat gelewer word kies.
- (4) 'n Verbruiker kan te eniger tyd aansoek doen om die vlak van diens wat ingevolge die ooreenkoms verkies is te wysig, met dien verstande dat sodanige dienste beskikbaar moet wees en dat enige koste en uitgawes wat verband hou met die verandering van die vlak van dienste deur die verbruiker betaalbaar sal wees.
- (5) 'n Aansoek waartoe die Munisipaliteit ooreengekom het, sal 'n ooreenkoms tussen die Munisipaliteit en die applikant daarstel, en sodanige ooreenkoms sal in werking tree op die datum waarna daar in sodanige ooreenkoms verwys of bepaal word.
- (6) 'n Verbruiker is aanspreeklik vir die betaling van al die voorgeskrewe fooie en heffings ten opsigte van waterdienste wat aan hom of haar gelewer is totdat die ooreenkoms beëindig is ooreenkomstig die bepalings van hierdie Verordeninge of tot en met enige agterstallige bedrae betaal is.
- (7) In die voorbereiding van 'n aansoekvorm vir waterdienste sal die Munisipaliteit poog om te verseker dat die dokument en die proses van interaksie met die eienaar, verbruiker of enige ander persoon wat aansoek doen, deur daardie eienaar, verbruiker of ander persoon verstaan word. In die geval van 'n ongeletterde of soortgelyke benadeelde persone, sal die Munisipaliteit redelike stappe neem om te verseker dat die persoon bewus is van en die inhoud van die aansoekvorm en dit verstaan.
- (8) 'n Aansoekvorm sal minstens die volgende minimum inligting vereis –
  - (a) 'n erkenning deur die applikant dat hy of sy die inhoud van die vorm verstaan;
  - (b) aanvaarding deur die verbruiker van die bepalings van die Verordeninge en aanvaarding van aanspreeklikheid vir die koste van waterdienste gelewer totdat die ooreenkoms beëindig word of tot en met enige agterstallige gelde betaal is;
  - (c) naam van die verbruiker, en sy of haar identiteits- of paspoortnommer, waar van toepassing;

- (d) adres of staanplek nommer van die perseel waarop waterdienste gelewer moet word of die gemeenskaplike waterdienste werk waar waterdienste gebruik sal word;
  - (e) adres waarna rekeninge gestuur sal word;
  - (f) indien water voorsien gaan word, die doel waarvoor die water gebruik gaan word;
  - (g) die ooreengekome datum waarop die voorsiening van waterdienste sal begin; en
  - (h) 'n afskrif van enige toepaslike huurooreenkoms of skriftelike bevestiging van die eienaar of die eienaar se agent, welke die datum van okkupasie bevat.
- (9) Waterdienste wat aan 'n verbruiker gelewer word, is onderhewig aan die bepalings van hierdie Verordeninge en die voorwaardes vervat in die betrokke ooreenkoms.
- (10) Indien die Munisipaliteit 'n aansoek om die voorsiening van waterdienste weier, nie in staat is om sodanige waterdienste te lewer op die datum waarop dit versoek word om aanvang te neem nie of nie in staat is om die waterdienste te lewer nie, sal die Munisipaliteit die verbruiker van sodanige weiering en/of onvermoë, die redes daarvoor en, indien van toepassing, wanneer die Munisipaliteit sodanige waterdienste sal kan lewer in kennis stel.

5. Spesiale ooreenkomste vir waterdienste

Die Munisipaliteit kan 'n spesiale ooreenkoms aangaan vir die lewering van waterdienste aan –

- (a) 'n applikant binne sy regsgebied, indien die dienste waarvoor aansoek gedoen word die invoeging van voorwaardes wat nie in die voorgeskrewe vorm vervat word nie, noodsaak; en
- (b) 'n applikant buite sy regsgebied, indien sodanige aansoek deur die munisipaliteit in wie se regsgebied die perseel geleë is, die aansoek goedgekeur het.

Deel 3: Voorgeskrewe Tariewe en Heffings

6. Voorgeskrewe tariewe en heffings vir waterdienste

. Alle tariewe en of heffings betaalbaar ten opsigte van waterdienste wat ingevolge hierdie Verordening deur die Munisipaliteit gelewer word, insluitend maar nie beperk nie tot die betaling van aansluitingskoste, vaste heffings of enige bykomende heffings of rente ten opsigte van versuim om sodanige tariewe of heffings op die gespesifiseerde datum te betaal, sal deur die Munisipaliteit vasgestel word deur die aanvaarding van 'n resoluëie wat die Raad van tyd tot tyd, ooreenkomstig met –

- (a) 'n Tariefbeleid;
- (b) enige Verordening ten opsigte daarvan; en
- (c) enige regulasies ingevolge Artikel 10 van die Wet en regulasies daaronder gemaak.

7. Vaste heffings vir waterdienste

- (1) Die Munisipaliteit kan, benewens die voorgeskrewe tariewe vir waterdienste gelewer, 'n maandelikse vaste heffing, jaarlikse vaste heffing of eenmalige vaste heffing hef ten opsigte van die voorsiening van waterdienste ooreenkomstig –
- (a) sy tariefbeleid of resoluëie deur die Raad aangeneem in hierdie verband;
  - (b) enige Verordening ten opsigte daarvan; en
  - (c) enige regulasies ingevolge Artikel 10 van die Wet en die regulasies daaronder uitgevaardig.

- (2) Waar 'n vaste heffing ingevolge Subartikel (1) gehef word, is dit betaalbaar deur elke eienaar of verbruiker ten opsigte van waterdienste wat deur die Munisipaliteit aan hom of haar gelewer word, hetsy die waterdienste deur hom of haar gebruik word of nie.

Deel 4: Betaling

8. Betaling van deposito

- (1) Elke verbruiker moet by aansoek om die voorsiening van waterdienste en voordat sodanige waterdienste deur die Munisipaliteit gelewer word, 'n bedrag geld by die Munisipaliteit deponeer wat ingevolge die Munisipaliteit se Tariefbeleid bepaal word, behalwe in die geval van 'n voorafbetaalstelsel of vastehoeveelheidswaterleweringstelsel wat deur die Munisipaliteit gebruik word.
- (2) Die Munisipaliteit kan van 'n verbruiker aan wie dienste voorsien word en wat nie voorheen versoek was om 'n deposito te betaal nie, om welke rede ook al, vereis om 'n deposito op versoek te betaal binne 'n bepaalde tydperk wat deur die Munisipaliteit gespesifiseer word.
- (3) Die bepalinge van die Munisipaliteit se Verordening op Tariewe het verdere betrekking ten opsigte van deposito's

9. Betaling vir waterdienste gelewer

- (1) Waterdienste wat deur die Munisipaliteit aan 'n verbruiker gelewer word, moet deur die verbruiker betaal word teen die voorgeskrewe tarief in ooreenstemming met Artikel 4 en 5, vir die spesifieke kategorie van waterdienste wat gelewer word.
- (2) 'n Verbruiker is verantwoordelik vir die betaling van alle waterdienste wat aan hom of haar voorsien is, vanaf die sluitingsdatum van die ooreenkoms tot en met die datum van beëindiging daarvan.
- (3) Die Munisipaliteit kan 'n skatting maak van waterdienste voorsien ten opsigte van 'n tydperk of tydperke binne die interval tussen opeenvolgende metings en kan 'n rekening aan die verbruiker lewer vir dienste so geskat.
- (4) Indien 'n verbruiker watervoorsieningsdienste gebruik vir 'n kategorie van gebruik anders as dié kategorie waarvoor dit kragtens sy ooreenkoms met die Munisipaliteit voorsien word, en gevolglik teen 'n laer tarief aangeslaan word as die tarief wat werklik gebruik moes word, kan die Munisipaliteit die bedrag wat gehef is aanpas om in ooreenstemming te wees met die tarief wat gehef behoort te gewees het en die gewysigde tariewe en heffings van die verbruiker verhaal.
- (5) Indien wysigings aan die voorgeskrewe tariewe of heffings vir waterdienste wat gelewer word in werking tree op 'n datum tussen metings met die doel om 'n rekening aan die verbruiker te kan uitreik ten opsigte van die tariewe of heffings –
  - (a) word dit geag te wees dat dieselfde hoeveelheid water in elke tydperk van vier-en-twintig uur voorsien is tydens die interval tussen die metings; en
  - (b) word dit geag te wees dat enige vaste heffing sal bereken word op 'n *pro rata* basis in ooreenstemming met die heffing wat onmiddellik voor sodanige wysiging van toepassing was en sodanige gewysigde heffing.
- (6) 'n Verbruiker moet sy of haar rekening vir water verbruik, aan die Munisipaliteit betaal. 'n Verbruiker sal aanspreeklik bly vir sy rekening verskuldig aan die Munisipaliteit of sy goedgekeurde agent..

10. Betaling ten opsigte van voorafbetaalmeters

- (1) Wanneer die Munisipaliteit watertoevoer deur 'n voorafbetaalmeterstelsel lewer, en water deur middel van 'n voorafbetaalstelsel aan 'n kliënt voorsien word, sal die vereistes van die voorafgaande subartikels geld en addisioneel daartoe sal –
  - (a) na die aanvang van die aankoop proses vir water krediet sal daar geen terugbetaling van die bedrag wat vir die aankoop aangebied is by die verkooppunt gegee word nie;
  - (b) wanneer 'n verbruiker enige perseel ontruim waar 'n voorafbetaalstelsel in gebruik of geïnstalleer is, sal daar geen terugbetaling gegee word vir die krediet wat op die meter/stelsel oorbly aan die kliënt nie; en
  - (c) die Munisipaliteit sal nie aanspreeklik vir die herinstelling van krediet in 'n voorafbetaalstelsel wat verlore gaan weens die gepeuter met, of die verkeerde gebruik of die misbruik van enige deel van die voorafbetaalstelsel nie.

Deel 5: Rekeninge

Rekeninge

- (1) Rekeninge sal maandeliks deur die Munisipaliteit aan verbruikers gelewer word by die adres wat laaste by die Munisipaliteit aangeteken is vir die bedrag verskuldig en betaalbaar deur hulle, met uitsluiting van verbruikers wat van 'n voorafbetaalstelsel gebruik maak.
- (2) Versuim deur die Munisipaliteit om 'n rekening te lewer onthef nie 'n verbruiker van die verpligting om enige bedrag verskuldig en betaalbaar aan die Munisipaliteit te betaal nie.
- (3) Die Munisipaliteit se Verordening van Tariewe is verder van toepassing op alle rekeninge wat vir waterverbruik gelewer word.

Deel 6: Beëindiging, Bepanking en Staking van Waterdienste

Beëindiging van ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste

- (1) 'n Verbruiker kan 'n ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste beëindig deur nie minder as sewe (7) werksdae skriftelike kennis aan die Munisipaliteit te gee van sy of haar voorneme om dit te doen.
- (2) Die Munisipaliteit kan deur middel van skriftelike kennisgewing van nie minder nie as sewe (7) werksdae, 'n verbruiker in kennis stel van beëindiging van sy/haar ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste indien –
  - (a) hy of sy nie van die waterdienste gebruik gemaak het gedurende die voorafgaande ses maande nie en geen reëlins vir die voorsiening getref is ten aansien daarvan tot die bevrediging van die Munisipaliteit vir die voortsetting van die ooreenkoms nie;
  - (b) hy of sy versuim het om te voldoen aan die bepalinge van hierdie Verordeninge en versuim het om sodanige versuim reg te stel na kennisgewing kragtens Artikel 23 of om enige tariewe of heffings verskuldig en betaalbaar te betaal na die sperdatum soos uiteengesit in die kennisgewing uitgereik aan die verbruiker wat betaling vereis teen 'n vasgestelde datum
  - (c) daar 'n reëling gemaak is met 'n ander waterdienste-instelling om waterdienste aan die verbruiker te lewer.
- (3) Die Munisipaliteit kan, nadat daar behoorlik kennis gegee is, 'n ooreenkoms vir dienste beëindig indien 'n verbruiker die perseel waarop sodanige ooreenkoms betrekking het, ontruim het.

- (4) Indien dit bepaal word deur 'n liggaam wat wettiglik gemagtig is om dit te doen, behalwe die Munisipaliteit, dat 'n bestaande waterdiens op 'n privaat eiendom, of wat uit privaat eiendom voortspruit, omgewingskade of waterbesoedeling of watervermorsing veroorsaak, en die eienaar van die eiendom of die verbruiker, welke al van toepassing is, aangesê is om sodanige maatreëls toe te pas wat ingevolge enige Wet of wetgewing voorgeskryf word om die situasie reg te stel, sal die Munisipaliteit nie aanspreeklik wees vir enige skade wat voortspruit uit die toepassing van die maatreëls wat uitgeoefen moet word of ten opsigte van skade wat gely word as gevolg van 'n permanente of tydelike beëindiging van die dienste.
- (5) Indien die verbruiker versuim om sodanige maatreëls soos deur subartikel (4) bepaal, uit te voer, kan die Munisipaliteit, onderworpe aan die bepalinge van hierdie verordeninge, die maatreëls wat vereis word uitvoer, en enige uitgawes wat aangegaan is, kan van die eienaar van die perseel of die verbruiker verhaal word, na aanleiding van die omstandighede.

Beperking en staking van waterdienste gelewer

13. (1) Die Munisipaliteit mag waterdienste wat ingevolge hierdie Verordening gelewer word, beperk of staak
- (a) by versuim om die voorgeskrewe gelde of heffings te betaal op die datum vermeld ingevolge 'n kennisgewing of rekening gelewer of na betaling verskuldig geword het ingevolge die bepalinge van die Munisipaliteit se Verordening op en Skuldinvordering;
- (b) op skriftelike versoek van 'n verbruiker;
- (i) indien die ooreenkoms vir die voorsiening van dienste ingevolge Artikel 12 beëindig is en geen aansoek vir verdere dienste binne 'n tydperk van 90 (negentig) dae na sodanige beëindiging ontvang is om dienste aan die perseel voort te sit nie en die Finansiële Direktooraat sodanige beperking of staking gemagtig het;
- (ii) die gebou op die perseel waaraan dienste gelewer is, gesloop is;
- (iii) indien die verbruiker op enige manier onregmatig by die waterinstallasie ingemeng het;
- (iv) in 'n noodgeval;
- (v) indien daar wesenlike misbruik van die waterdienste deur die verbruiker of 'n okkuperder van die perseel was;
- (vi) indien die gebruik van die waterdienste beduidende omgewingskade of waterbesoedeling veroorsaak.
- (2) Die Munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige skade of eise wat mag voortspruit uit die beperking of staking van waterdienste kragtens Subartikel (1) nie.

Herstel van waterdienste

14. Wanneer 'n verbruiker 'n afbetalingsooreenkoms sluit vir die betaling van die agterstallige bedrag in paaiemente na ontvangs van 'n finale aanmaning of 'n stakingskennisgewing, sal die waterdienste herstel word binne 7 (sewe) werksdae na die tipe diens wat die verbruiker ingevolge die ooreenkoms vir die voorsiening van waterdienste verkies het.

Deel 7: Algemene Bepalinge

Verantwoordelikheid vir die nakoming van hierdie Verordeninge

- 15(1) Die eienaar van 'n perseel is verantwoordelik vir die nakoming van hierdie Verordening ten opsigte van alle en enige aangeleenthede met betrekking tot enige installasie.
- (2) Die verbruiker is verantwoordelik vir die nakoming van hierdie Verordening met betrekking tot aangeleenthede wat verband hou met die gebruik van enige water- en sanitasiedienste gelewer.

Kwytskelding

- 16 (1) Die Munisipaliteit kan, skriftelik 'n eienaar, verbruiker, enige ander persoon of kategorie eienaars, verbruikers of ander persone kwytsekeld om aan 'n bepaling van hierdie Verordening te voldoen, onderworpe aan enige voorwaardes wat die Munisipaliteit mag oplê, indien die Munisipaliteit van mening is dat die toepassing of uitvoering van daardie bepaling onredelik sal wees, met dien verstande dat die Munisipaliteit nie kwytsekelding van enige artikel van hierdie Verordeninge sal toestaan wat tot gevolg kan hê nie –
- (a) die vermorsing of oormatige buitensporige gebruik van water;
  - (b) die ontduiking of vermyding van waterbeperkings;
  - (c) beduidende negatiewe uitwerking/effekte op openbare gesondheid, veiligheid of die omgewing;
  - (d) die nie-betaling vir dienste;
  - (e) die installering van pype en toebehore wat nie ingevolge hierdie Verordening goedgekeur is nie; en
  - (f) die nie-nakoming van die Wet, of enige regulasies ingevolge daarvan uitgevaardig.
- (2) Die Munisipaliteit kan te eniger tyd nadat skriftelike kennisgewing van minstens dertig dae gegee is, enige kwytsekelding wat ingevolge subartikel (1) verleen is, teruggetrek.

Ongemagtigde gebruik van waterdienste

17. (1) Niemand mag toegang verkry tot waterdienste vanaf die watervoorsieningstelsel, rioolstelsel of enige ander sanitasiedienste tensy 'n ooreenkoms met die Munisipaliteit aangegaan is vir die lewering van daardie dienste.
- (2) Die Munisipaliteit kan, ongeag enige ander stappe wat hy ingevolge hierdie Verordening teen sodanige persoon mag neem, by skriftelike kennisgewing 'n persoon beveel wat toegang het tot waterdienste van die watervoorsieningstelsel, rioolstelsel of enige ander sanitasiedienste op 'n wyse strydig met hierdie Verordening of sonder dat daar 'n ooreenkoms met die Munisipaliteit gesluit is vir die lewering van daardie dienste , -
- (a) om aansoek te doen vir sodanige dienste ingevolge Artikels 2 of 3;
  - (b) om sodanige werk te onderneem wat nodig mag wees om te verseker dat die verbruikersinstallasie waardeur toegang verkry is, aan die bepalings van hierdie Verordening voldoen;
  - (c) om aanspreeklik te wees vir alle Munisipale koste verbonde aan die identifisering en regstelling van die ongemagtigde gebruik; en
  - (d) om aanspreeklik te wees vir betaling in retrospek vir dienste ontvang vir die duur van die tydperk van ongemagtigde gebruik, soos deur die Munisipaliteit bepaal; en
  - (e) om betaling van alle standaard tariewe in hierdie verband te maak
- (3) Die bepalings van Artikel 21 is van toepassing op 'n kennisgewing ingevolge subartikel (2) hierbo.
- (4) Die Munisipaliteit kan die watervloei beperk totdat bogenoemde betalings ten volle gemaak is

Verandering in doel waarvoor waterdienste gebruik word

18. Waar die doel of omvang waarvoor waterdienste gebruik word, verander word, moet die verbruiker 'n nuwe ooreenkoms met die Munisipaliteit sluit.

Inmenging met watervoorsieningstelsel of enige sanitasiedienste

19. (1) Niemand behalwe die Munisipaliteit mag die watervoorsieningstelsel of enige sanitasieselsel bestuur, bedryf of onderhou nie, tensy dit deur hierdie Verordening of 'n gemagtigde agent gemagtig is.
- (2) Niemand behalwe die Munisipaliteit mag 'n konneksie met die watervoorsieningstelsel of rioolstelsel bewerkstellig of enige ander sanitasiedienste lewer nie.

Verhindering van toegang tot watervoorsieningstelsel of enige sanitasiedienste

20. (1) Niemand mag fisiese toegang tot die watervoorsieningstelsel of rioolstelsel verhoed of beperk nie.
- (2) Indien 'n persoon Subartikel (1) oortree, kan die Munisipaliteit –
- (a) by skriftelike kennisgewing vereis dat sodanige persoon binne 'n bepaalde tydperk toegang op sy of haar eie koste herstel; of
- (b) as dit van mening is dat dit 'n noodsituasie is, sonder vooraf kennisgewing die toegang herstel en die koste wat daarmee gepaard gaan van sodanige persoon verhaal.

Kennisgewings en dokumente

21. (1) 'n Kennisgewing of dokument wat ingevolge hierdie Verordening deur die Munisipaliteit uitgereik word, moet geag behoorlik deur die ondertekenaar gemagtig te wees.
- (2) Indien 'n kennisgewing of dokument ingevolge hierdie Verordening op 'n eienaar, verbruiker of enige ander persoon ingevolge hierdie Verordening beteken moet word, word sodanige betekening bewerkstellig deur –
- (a) persoonlike aflewering daarvan of lewering daarvan aan sy of haar behoorlik gemagtigde agent;
- (b) die aflewering daarvan by sy of haar woning, dorpie of plek van besigheid of plek van indiensneming aan 'n persoon nie jonger as sestien jaar oud wat daar woonagtig is of in diens is;
- (c) indien hy of sy 'n adres vir regsdoeleindes genomineer het, dit by daardie adres aflewer;
- (d) indien hy of sy nie 'n adres vir regsdoeleindes genomineer het nie, moet dit by die adres afgelewer word wat deur hom of haar opgegee is in sy of haar aansoek om die voorsiening van waterdienste, vir die ontvangs van rekeninge vir die voorsiening van waterdienste;
- (e) versending per voorafbetaalde geregistreerde of gesertifiseerde pos aan sy of haar laaste bekende adres;
- (f) in die geval van 'n regspersoon, deur dit by die geregistreerde kantoor of sakeperseel van sodanige regspersoon af te lewer; of
- (g) indien betekening nie ingevolge Subartikels (a) tot (f) bewerkstellig kan word nie, dit by 'n hoofdeur van die ingang tot die betrokke perseel op te sit.
- (3) In die geval waar voldoening aan 'n kennisgewing binne 'n bepaalde aantal werksdae vereis word, word sodanige tydperk geag te begin te loop op die datum van aflewering of die stuur van sodanige kennisgewing.

Mag om kennisgewings te beteken en die nakoming van kennisgewings

22. (1) Die Munisipaliteit kan deur middel van skriftelike kennisgewing, 'n eienaar, verbruiker of enige ander persoon wat versuim om aan die voorskrifte van hierdie Verordening te voldoen by wyse

van 'n doen of 'n late, beveel om te voldoen aan die bepalings van hierdie Verordening of enige voorskrif daarvan en om sodanige oortreding reg te stel binne 'n tydperk vermeld in die kennisgewing, welke tydperk nie minder as dertig dae sal wees nie.

- (2) Indien 'n persoon versuim om te voldoen aan 'n skriftelike kennisgewing binne die bepaalde tydperk waarna dit op hom of haar beteken is wat ingevolge hierdie Verordening, kan die Munisipaliteit sodanige stappe neem wat na sy mening nodig is om nakoming te verseker, welke stappe insluit –
  - (a) om die nodige werk self te doen en die kostes daarvan te verhaal van die eienaar, verbruiker of ander persoon;
  - (b) die verskaffing van dienste te beperk of te staak; en
  - (c) die neem van regstappe.
- (3) 'n Kennisgewing ingevolge subartikel (1) sal –
  - (a) besonderhede weergee van die bepaling van die Verordeninge waaraan daar nie voldoen word nie;
  - (b) die eienaar, verbruiker of ander persoon 'n redelike geleentheid gee om skriftelike verhoë aan die Munisipaliteit te rig en sy of haar saak te stel binne 'n bepaalde tydperk, tensy die eienaar, verbruiker of ander persoon reeds die geleentheid gegee is alvorens die kennisgewing uitgereik is;
  - (c) die stappe spesifiseer wat die eienaar, verbruiker of ander persoon moet neem om die gebrek aan voldoening reg te stel ;
  - (d) die tydperk spesifiseer waarbinne die eienaar, verbruiker of ander persoon die stappe moet neem wat gespesifiseer is om sodanige gebrek reg te stel; en
  - (e) stipuleer dat die Munisipaliteit –
    - (i) sodanige werk kan doen wat nodig is om die versuim reg te stel indien daar nie aan die kennisgewing gehoor gegee en voldoen word nie en dat enige koste verbonde aan sodanige werk van die eienaar, verbruiker of ander persoon verhaal kan word; en
    - (ii) enige ander aksie kan neem wat dit nodig ag om nakoming te verseker.
- (4) In die geval van 'n noodgeval kan die Munisipaliteit sonder vooraf kennisgewing die werk wat deur Subartikel (3) (e) (i) vereis word voltooi en die koste daarvan van sodanige persoon verhaal;
- (5) Die koste verhaalbaar deur die Munisipaliteit ingevolge Subartikels (3) en (4) is die volle koste verbonde aan daardie werk en sluit in, maar is nie beperk tot, enige verklarende ondersoek, opnames, planne, spesifikasies, skedules van hoeveelhede, toesig, administrasie kostes, die gebruik van gereedskap, die uitgawes ten aansien van arbeid wat betrokke is by die steur of rehabilitasie van enige deel van 'n straat of grond wat geraak word deur die werk sowel as die omgewings kostes.

Mag van toegang en inspeksie

23. (1) 'n Gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit is te alle redelike tye sowel as in noodgevalle gemagtig om te eniger tyd enige perseel te betree en te inspekteer –
  - (a) vir die doeleindes uiteengesit in en in ooreenstemming met die bepalings van Artikel 80 van die Wet;
  - (b) vir enige doel wat verband hou met die implementering of toepassing van hierdie Verordening, te alle redelike tye, nadat redelike skriftelike kennis gegee is van die voorneme om dit te doen, tensy dit 'n noodgeval is.

Valse verklarings of inligting

24. Niemand mag 'n valse verklaring aflê of vals inligting aan die Munisipaliteit voorsien nie, of 'n dokument vervals wat ingevolge hierdie Verordening uitgereik is nie.

HOOFSTUK II: WATERVOORSIENINGSDIENSTE

Deel 1: Verbinding met watervoorsieningstelsel

voorsiening van aansluitings pyp

25. (1) Indien 'n ooreenkoms vir watervoorsieningsdienste ten opsigte van 'n perseel gesluit is en geen aansluitings pyp ten opsigte van die perseel bestaan nie, moet die eienaar aansoek doen op die voorgeskrewe wyse en die voorgeskrewe erf-koppelingsfooie betaal vir die die installering van so 'n pyp, welke fooie nie op verbruikers op Diensvlak 1 van toepassing sal wees nie.
- (2) Indien 'n aansoek gedoen word vir watervoorsieningsdienste wat van so 'n mate of so geleë is dat dit nodig is om die watervoorsieningstelsel uit te brei, te verander of op te gradeer ten einde water aan die perseel te voorsien, kan die Munisipaliteit instem tot die uitbreiding daarvan onderhewig aan sodanige voorwaardes as wat dit mag oplê.
- (3) *Die eienaar van die perseel sal verantwoordelik wees vir 'n stopkraan direk na alle watermeters na die perseel toe sowel as aan die eienaar se kant daarvan*
- (4) *Die stopkraan aan die munisipaliteit se kant van die meter is slegs vir gebruik deur die Munisipaliteit en sal nie gebruik word of onderhou word vir die verbruiker se sisteem nie*
- (5) *Die eienaar van die perseel sal nie toegelaat word om die vrye toegang van die Munisipaliteit tot die meterboks of die installasie van die meter op enige wyse te verander, aan te pas, te bedek, te versteur, te belemmer of te voorkom, sonder die Munisipaliteit se skriftelike goedkeuring en sal aanspreeklik wees vir enige koste wat aangegaan is om die installasie of toegang tot die installasie soos per die Munisipaliteit se vereistes, reg te stel.*

Ligging van verbindingspyp

26. (1) 'n Verbindingspyp wat deur die Munisipaliteit voorsien en geïnstalleer word, moet –
- (a) geleë wees in so 'n posisie wat deur die bestaande infrastruktuur bepaal word en van 'n geskikte grootte wees soos deur die Munisipaliteit bepaal;
- (b) eindig by –
- (i) die grens van die grond wat deur die Munisipaliteit besit of bekleed word, of waaroor dit 'n serwituut of ander reg het; Of
- (ii) die uitvloei van die watermeter indien dit op die perseel geleë is; of
- (iii) die isolerende klep indien dit op die perseel geleë is.
- (2) By die besluit oor die ligging van 'n verbindingspyp, moet die Munisipaliteit verseker dat die eienaar bewus is van –
- (a) praktiese beperkings wat mag bestaan met betrekking tot die ligging van 'n verbindingspyp;
- (b) die koste-implikasies van die verskillende moontlike liggings van die verbindingspyp;
- (c) of die Munisipaliteit van die eienaar vereis om die ligging van die verbindingspyp aan te dui deur 'n gedeelte van sy of haar waterinstallasie by of buite die grens van sy of haar perseel te verskaf, of sodanige ooreengekome posisie binne of buite sy of haar perseel waar die aansluiting vereis word, vir die Munisipaliteit om aan sodanige installasie te koppel.

- (3) 'n Munisipaliteit kan op versoek van enige persoon instem, onderhewig aan sodanige voorwaardes wat hy of sy mag oplê, tot 'n verbinding aan 'n hoofpyp anders as dié mees geredelik beskikbaarste hoofpyp, vir watervoorsiening na die perseel; met dien verstande dat die aansoeker verantwoordelik sal wees vir enige verlenging van die waterinstallasie na die aansluitpunt wat deur die Munisipaliteit aangewys is sowel as vir die koste ten aansien van die verkryging van sodanige serwitute oor ander persele as wat nodig mag wees.
- (4) 'n Eienaar moet die voorgeskrewe erf-koppelingsfooi betaal.

Voorsiening van 'n enkele waterverbinding vir die watervoorsiening aan verskeie verbruikers op dieselfde perseel

27. (1) Ondanks die bepalings van Artikel 28, mag slegs een aansluitingspyp aan die watervoorsieningstelsel voorsien word vir die voorsiening van water aan enige perseel, ongeag die aantal akkommodasie-eenhede, sake-eenhede of verbruikers wat op sodanige perseel geleë is.
- (2) Waar die eienaar, of die persoon wat die lading of bestuur van enige perseel waarop verskeie akkommodasie-eenhede geleë is, die voorsiening van water aan sodanige perseel vereis met die doel om aan die verskillende akkommodasie-eenhede voorsiening te maak, kan die Munisipaliteit na goeddunke voorsiening maak en installeer -
  - (a) 'n enkele meettoestel ten opsigte van die perseel as geheel of enige aantal sodanige akkommodasie-eenhede; of (b) 'n aparte meettoestel vir elke akkommodasie-eenheid of enige nommer daarvan.
- (3) Waar die Munisipaliteit 'n enkele meettoestel geïnstalleer het soos bedoel in subartikel (2)(a), het die eienaar of die persoon wat die lading of bestuur van die perseelhet, na na daadkewys, -**
  - (a) moet, indien die Munisipaliteit dit vereis, installeer en onderhou op elke takpyp wat vanaf die aansluitingspyp na die verskillende akkommodasie-eenhede strek –
    - (i) 'n aparte meettoestel; en
    - (ii) 'n isolerende klep; en
  - (b) sal aan die Munisipaliteit aanspreeklik wees vir die voorgeskrewe gelde vir alle water wat deur so 'n enkele meettoestel aan die perseel voorsien word, ongeag die verskillende hoeveelhede wat deur die verskillende verbruikers verbruik word wat deur sodanige meettoestel bedien word.
- (4) Ondanks subartikel (1) kan die Munisipaliteit magtig dat meer as een aansluitingspyp op die watervoorsieningstelsel voorsien word vir die voorsiening van water aan enige perseel bestaande uit deeltiteenhede of na die mening van die Munisipaliteit, sal onbehoorlike swaarkry of ongerief aan enige verbruiker op sodanige perseel veroorsaak word deur die voorsiening van slegs een aansluitingspyp.
- (5) Waar die voorsiening van meer as een aansluitingspyp ingevolge subartikel (4) deur die Munisipaliteit gemagtig is, is die voorgeskrewe gelde vir die voorsiening van 'n aansluitingspyp betaalbaar ten opsigte van elke waterverbinding wat algeteken is.
- (6) Waar die voorsiening van meer as een aansluitingspyp ingevolge subartikel (4) deur die Munisipaliteit gemagtig is, en die verbruikerskategorie verskil tussen die aansluitings, moet die tarief gebaseer op die som van die volumes water wat verbruik word, verdeel deur die aantal huishoudings, van toepassing wees.
- (7) Waar 'n perseel deur 'n aantal aansluitingspyp van water voorsien word, kan die Munisipaliteit van die eienaar vereis om die aantal aansluitingspunte en later sy of haar waterinstallasie dienooreenkomstig op die eienaar se koste te verminder.

Interkonneksie tussen persele of waterinstallasies

28. 'n Eienaar van 'n perseel moet verseker dat geen aansluiting tussen –

- (a) die waterinstallasie op sy of haar perseel en die waterinstallasie op ander persele; Of
  - (b) waar verskeie akkommodasie-eenhede op dieselfde perseel geleë is, die waterinstallasies van die akkommodasie-eenhede;
- tensy hy of sy die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit verkry het, en voldoen aan enige voorwaardes wat hy opgelê het.

Afsluiting van waterinstallasie van aansluitingspyp

29. Die Munisipaliteit mag 'n waterinstallasie van die aansluitingspyp ontkoppel en die aansluitingspyp verwyder indien –

- (a) die ooreenkoms vir voorsiening is ingevolge Artikel (13) beëindig en dit het nie 'n aansoek ontvang vir 'n daaropvolgende watertoevoer na die perseel wat binne 'n tydperk van 90 dae na sodanige beëindiging deur die pyp bedien word nie; of
- (b) die gebou op die betrokke perseel is of is in die proses om gesloop te word ooreenkomstig die toestaan van 'n permit vir sodanige sloping ingevolge die reg.

Deel 2: Gemeenskaplike Waterdienste Werke

Voorsiening van 'n waterdienste werk vir watervoorsiening aan verskeie verbruikers

30. (1) Die Munisipaliteit kan 'n gemeenskaplike waterdienste se werke vir die voorsiening van waterdienste aan verskeie verbruikers installeer op 'n plek wat dit gepas ag, met dien diend dat –

- (a) die verbruikers aan wie waterdienste gelewer sal word deurdat waterdienste werk geraadpleeg is ten opsigte van die vlak van diens, die tarief wat betaalbaar en ligging van die werk sal wees.

Deel 3: Tydelike Aanbod

Water verskaf van 'n hidrant

31. (1) Die Munisipaliteit kan 'n tydelike watertoevoer magtig wat geneem moet word uit een of meer brandhidrants wat daardeur gespesifiseer word, onderhewig aan sodanige voorwaardes en tydperk wat daardeur voorgeskryf kan word.

- (2) 'n Persoon wat 'n tydelike watertoevoer bedoel in subartikel (1) verlang, moet ingevolge Artikel (2) vir sodanige waterdienste aansoek doen.

(3) Die watertoevoer ingevolge subartikel (1) moet gemeet word.

- (4) Die Munisipaliteit kan vir doeleindes van meting voorsiening maak dat 'n draagbare watermeter aan die Munisipaliteit terugbesorg moet word by beëindiging van die tydelike toevoer, wat draagbare meter en alle ander toebehore en apparaat wat gebruik word vir die aanmelding van die draagbare watermeter aan 'n hidrant, die eiendom van die Munisipaliteit bly en enige voorwaardes wat deur die Munisipaliteit opgelê word, onderwerp sal word.

Deel 4: Standaard en Algemene Voorwaardes van Voorsiening

Hoeveelheid, kwaliteit en druk

32. Watervoorsieningsdienste wat deur die Munisipaliteit gelewer word, sal voldoen aan die minimum standaard wat gestel is vir die voorsiening van watervoorsieningsdienste ingevolge Artikel (9) van die Wet.

Algemene voorwaardes van aanbod

33. (1) Behoude aan die bepalings van die Wet, vorm die voorsiening van water deur die Munisipaliteit nie 'n onderneming daardeur om te eniger tyd of op enige stadium in sy watervoorsieningstelsel te handhaaf nie –
- (a) 'n ononderbroke toevoer;
  - (b) 'n spesifieke druk of vloeitempo in sodanige aanbod; Of
  - (c) 'n spesifieke standaard van kwaliteit van water

Met diensens dat indien die watertoevoer na 'n verbruiker vir meer as 24 uur onderbreek word, die Munisipaliteit 'n alternatiewe basiese watertoevoer moet verskaf sodra dit redelikerwys uitvoerbaar is.

- (2) Die Munisipaliteit kan die maksimum hoogte waaraan water uit die watervoorsieningstelsel voorsien sal word, spesifiseer. Waar 'n verbruiker vereis dat water op 'n groter hoogte of druk voorsien moet word, sal die verbruiker dus verantwoordelik wees.
- (3) Die Munisipaliteit kan in 'n noodgeval die watertoevoer na enige perseel sonder vooraf kennisgewing onderbreek.
- (4) Indien die verbruik van water deur 'n verbruiker na die mening van water aan 'n ander verbruiker nadelig raak, kan dit sodanige beperkings toepas as wat dit geskik kan wees vir die voorsiening van water aan die eerste genoemde verbruiker ten einde 'n redelike watertoevoer aan die ander verbruiker te verseker en sal dit daardie verbruiker van sodanige beperkings inlig.
- (5) Die Munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige skade aan eiendom wat veroorsaak word deur water wat uit toebehore vloei wat oopgebly het wanneer die watertoevoer heringestel word na aanleiding van 'n onderbreking in voorsiening om enige rede nie.
- (6) Die Munisipaliteit onderneem nie om voldoende druk in die watervoorsieningstelsel te handhaaf om die werking van handgeaktiewe toiletspoelkleppe of enige ander toestel te verseker wat 'n gespesifiseerde minimum druk vereis om te funksioneer nie.

Deel 5: Meting van Watervoorsieningsdienste

Meting van hoeveelheid water wat verskaf word

34. (1) Die Munisipaliteit sal die hoeveelheid water wat met gereelde tussenposes voorsien word, meet.
- (2) Enige meettoestel waardeur water deur die Munisipaliteit aan 'n verbruiker voorsien word en die gepaardgaande apparaat daarvan deur die Munisipaliteit voorsien en geïnstalleer word, moet sy eiendom bly en kan deur die Munisipaliteit verander en in stand gehou word wanneer dit nodig geag word.
  - (3) Die Munisipaliteit mag op enige punt op die dienspyp 'n meettoestel, en sy gepaardgaande apparaat, op 'n perseel installeer.

- (4) Indien die Munisipaliteit ingevolge subartikel (3) 'n meettoestel op 'n dienspyp installeer, kan hy 'n gedeelte pyp en gepaardgaande toebehore tussen die einde van sy aansluitingspyp en die meter installeer, en sodanige afdeling word geag deel van die watervoorsieningstelsel te vorm.
- (5) Indien die Munisipaliteit 'n meettoestel saam met sy gepaardgaande apparaat op 'n dienspyp ingevolge subartikel (3) installeer, moet die eienaar –
  - (a) 'n plek bevredigend aan die Munisipaliteit te verskaf waarin dit geïnstalleer kan word;
  - (b) verseker dat onbeperkte toegang te alle tye daarvoor beskikbaar is;
  - (c) verantwoordelik wees vir die beskerming daarvan en aanspreeklik wees vir die koste wat voortspruit uit skade daarby, uitgesluit skade wat voortspruit uit normale billike slytasie;
  - (d) verseker dat geen verbinding gemaak word aan die pyp waarin die meettoestel geïnstalleer is nie, tussen die meettoestel en die verbindingspyp wat die installasie bedien; En
  - (e) voorsiening maak vir die dreinerings van water wat ontslaan kan word, uit die pyp waarin die meettoestel geïnstalleer is, in die loop van die werk wat deur die Munisipaliteit op die meettoestel gedoen word.
- (6) Niemand anders as 'n gemagtigde agent mag –
  - (a) ontkoppel 'n meettoestel en sy gepaardgaande apparaat van die pyp waarin hulle geïnstalleer is;
  - (b) 'n seël te breek wat die Munisipaliteit op 'n meter geplaas het; of
  - (c) op enige ander manier inmeng met 'n meettoestel en sy gepaardgaande apparaat.
- (7) Indien die Munisipaliteit in ag neem dat, indien die meettoestel 'n meter is wat die grootte van 'n meter ongeskik is as gevolg van die hoeveelheid water wat aan 'n perseel verskaf word, dit 'n meter van sodanige grootte kan installeer as wat dit nodig mag ag, en van die eienaar van die betrokke perseel kan herstel vir die installering van die meter.
- (8) Die Munisipaliteit kan die installasie vereis, ten koste van 'n meettoestel aan elke wooneenheid, in afsonderlike okkupasie, op enige perseel, vir gebruik in die bepaling van hoeveelheid water wat aan elke sodanige eenheid verskaf word; mits dat waar vaste hoeveelheid waterafleweringstelsels gebruik word, 'n enkele meettoestel gebruik kan word om meer as een eenheid te verskaf.

Hoeveelheid water wat aan verbruiker verskaf word

35. (1) Vir doeleindes van die beoordeling van die hoeveelheid water wat gemeet word aan 'n meettoestel wat deur die Munisipaliteit op die perseel van 'n verbruiker geïnstalleer is of, waar van toepassing, beraam of bepaal word deur die Munisipaliteit ingevolge enige bepaling van hierdie Verordening, sal dit vir die doeleindes van hierdie Verordening geag word, tensy die teendeel bewys kan word, dit –
  - (a) die hoeveelheid word verteenwoordig deur die verskil tussen metings wat aan die begin en einde van sodanige tydperk geneem is;
  - (b) die meettoestel was akkuraat gedurende sodanige tydperk;
  - (c) die inskrywings in die rekords van die Munisipaliteit korrek gemaak is; en
  - (d) met dien word dat indien water voorsien word aan, of deur 'n verbruiker geneem word sonder dat dit deur 'n meettoestel gaan, die skatting deur die Munisipaliteit van die hoeveelheid sodanige water as korrek geag word.
- (2) Waar water wat deur die Munisipaliteit aan enige perseel voorsien word, op enige wyse deur die verbruiker geneem word sonder dat sodanige water deur enige meettoestel wat deur die Munisipaliteit verskaf word, kan die Munisipaliteit met die doel om 'n rekeningskatting te lewer, ooreenkomstig subartikel (3), die hoeveelheid water wat aan die verbruiker verskaf word gedurende die tydperk vanaf die laaste vorige lesing van die watermeter tot op die datum waarop dit ontdek word dat water so geneem deur die verbruiker.

- (3) Vir die doeleindes van subartikel (2) moet 'n skatting van die hoeveelheid water wat aan 'n verbruiker verskaf word, gebaseer wees op, na gesien die Munisipaliteit kan besluit -
  - (a) die gemiddelde maandelikse verbruik van water op die perseel gedurende enige drie agtereenvolgende meetperiodes gedurende die twaalf maande periode voor die datum waarop die neem van water op die wyse in subartikel (2) genoem, ontdek is; Of
  - (b) die gemiddelde maandelikse verbruik op die perseel geregistreer oor drie daaropvolgende meetperiodes na die datum bedoel in subartikel (3)(a).
- (4) Niks in hierdie Verordeninge word beskou as die oplegging van die Munisipaliteit 'n verpligting om enige meettoestel wat deur die Munisipaliteit geïnstalleer is op enige perseel wat aan die einde van elke maand of enige ander vaste tydperk gemeet moet word, te veroorsaak nie, en die Munisipaliteit kan die hoeveelheid water wat oor enige tydperk gedurende die interval tussen opeenvolgende metings van die meettoestel voorsien word, skat en 'n rekening aan 'n verbruiker lewer vir die hoeveelheid water so beraam.
- (5) Die Munisipaliteit moet, by ontvangs van die verbruiker van skriftelike kennisgewing van nie minder nie as 7 (sewe) dae en onderhewig aan die betaling van die voorgeskrewe fooi vir meterlees, die hoeveelheid water wat op 'n slag of op 'n dag anders as dié waarop dit normaalweg gemeet sal word, meet.
- (6) Indien 'n oortreding van subartikel 34(6) plaasvind, moet die verbruiker aan die Munisipaliteit die koste van sodanige hoeveelheid water betaal soos na die Munisipaliteit se mening aan hom of haar verskaf is.
- (7) Tot tyd en wyds is 'n meettoestel geïnstalleer ten opsigte van water wat aan 'n verbruiker verskaf word, moet die beraamde of aanvaarde verbruik van daardie verbruiker gebaseer wees op die gemiddelde verbruik van water wat aan die spesifieke sone verskaf word waarbinne die verbruiker se perseel geleë is, gedurende 'n spesifieke tydperk.
- (8) Waar die Munisipaliteit na die mening van die Munisipaliteit nie redelikerwys moontlik of koste-effektief is om water wat binne 'n bepaalde sone aan elke verbruiker verskaf word, te meet nie, kan die Munisipaliteit 'n basiese tarief of heffing bepaal wat deur elke verbruiker binne daardie sone betaal moet word, ongeag werklike verbruik.
- (9) 'n Tarief of heffing wat ingevolge subartikel (8) bepaal word, sal gebaseer wees op die beraamde gemiddelde verbruik van water wat aan daardie sone verskaf word.
- (10) Waar watervoorsieningsdienste deur 'n gemeenskaplike waterdienste gelewer word, werk die bedrag verskuldig en betaalbaar deur verbruikers wat by die Munisipaliteit geregistreer is aangesien die verbruikers by daardie gemeenskaplike waterdienste werk wat toegang tot watervoorsieningsdienste verkry deurdat gemeenskaplike waterdienste werk, gebaseer moet wees op die beraamde gemiddelde verbruik van water wat aan daardie waterdienste verskaf word.

Gebrekkige meting en toetsing van meettoestelle

36. (1) Indien 'n verbruiker rede het om te glo dat 'n meettoestel, wat gebruik word vir die meting van water, wat deur die Munisipaliteit aan hom of haar verskaf is, gebrekkig is, kan hy of sy, teen betaling van die voorgeskrewe fooi vir 'n watermetertoets skriftelik aansoek doen dat die meettoestel getoets word.
- (2) As daar beweer word dat 'n meettoestel onakkuraat is, moet die toestel aan 'n standaardbedryfstoets onderwerp word om die akkuraatheid daarvan vas te stel.

- (3) Die verbruiker waarna in subartikel (2) verwys word, moet ingelig word oor die voorgeskrewe reeks akkuraatheid wat dan van toepassing is, en die moontlike koste-implikasies, insluitend die beraamde koste van sodanige toets, soos uiteengesit in subartikel (5)(a) voordat so 'n toets onderneem word.
- (4) Indien die uitkoms van enige toets toon dat 'n meettoestel is –
- (a) binne 'n voorgeskrewe reeks akkuraatheid sal die verbruiker aanspreeklik wees vir die koste van sodanige toets en enige ander bedrae uitstaande watter bedrae teen die verbruiker se rekening gedebiteer sal word; Of
  - (b) buite 'n voorgeskrewe reeks akkuraatheid, wat nie te wyte is aan enige handeling of weglating van die verbruiker nie, sal die Munisipaliteit aanspreeklik wees vir die koste van sodanige toets en die verbruiker moet ingelig word oor die bedrag van enige krediet waarop hy, sy of dit geregtig is.
- (5) Die voorgeskrewe fooi betaal deur 'n verbruiker vir die toetsing van 'n meettoestel –
- (a) kan deur die Munisipaliteit behou word indien daar bevind word dat die meettoestel nie gebrekkig is nie; Of
  - (b) moet aan die verbruiker terugbetaal word indien daar bevind word dat die meettoestel gebrekkig is, en die gebrek nie te wyte is aan enige handeling of weglating van die verbruiker nie.
- (6) Indien die meettoestel is –
- (a) 'n Meter waarop die regulasies met betrekking tot watermeters gepubliseer ingevolge die Wet op Handelsmetrologie, 1973, van toepassing is, sal dit as gebrekkig geag word indien, wanneer dit getoets word in ooreenstemming met SABS 1529 Deel I, dit gevind word dat 'n persentasie fout in oorregistrasie of onderregistrasie groter is as wat toegelaat word vir 'n meter in gebruik ingevolge daardie spesifikasie;
  - (b) 'n Meter van 'n grootte groter as 100mm deursnee, maar nie meer as 800mm deursnee waarheen die spesifikasie bedoel in subartikel (a) is nie van toepassing nie, dit sal as gebrekkig geag word, wanneer dit getoets word in ooreenstemming met SABS 1529 Deel 4 – 1998 indien bevind word dat dit 'n persentasie fout in oorregistrasie of onderregistrasie groter het as wat ingevolge daardie spesifikasie vir 'n meter toegelaat word;
  - (c) 'n Voorafbetaalwatermetingsstelsel word geag gebrekkig te wees indien dit, wanneer dit in ooreenstemming met SABS 1529 Deel 9 – 2002 getoets word, 'n persentasie fout in oorregistrasie of onderregistrasie groter het as wat ingevolge daardie spesifikasie toegelaat word.
- (7) Benewens die toepassing van die bepalings van subartikels (6) en, of (7), indien daar bevind word dat die meettoestel gebrekkig is, moet die Munisipaliteit-
- (a) Herstel die meettoestel of installeer 'n ander toestel wat in goeie werkende volgorde is, sonder om die verbruiker te hef, tensy die koste daarvan verhaalbaar is van die verbruiker waar Artikel 34(6) oortree is;
  - (b) Bepaal die hoeveelheid waterdienste waarvoor die verbruiker gehef sal word in plaas van die hoeveelheid gemeet aan die gebrekkige meettoestel deur as basis vir sodanige bepaling te neem, en soos die Munisipaliteit mag besluit –
    - (i) Die hoeveelheid wat die gemiddelde maandelikse verbruik van die verbruiker gedurende die drie maande voor die maand verteenwoordig ten opsigte waarvan die meting betwis word en sodanige hoeveelheid aanpas in ooreenstemming met die mate van foute wat in die lees van die gebrekkige watermeter gevind word;
    - (ii) Die gemiddelde verbruik van die verbruiker gedurende die daaropvolgende drie meter periodes nadat die gebrekkige watermeter herstel of vervang is; of
    - (iii) Die verbruik van water op die perseel aangeteken vir die ooreenstemmende tydperk in die vorige jaar.

- (8) 'n Verbruiker is geregtig daarop om die Munisipaliteit redelike kennis van sy, haar of sy voorneme te gee om teenwoordig te wees by die toetsing van enige meter waarin die verbruiker belangstel.
- (9) Enige meter wat deur die Munisipaliteit vir toetsing verwyder word, moet onaktuurlik behou word en beskikbaar wees vir inspeksie vir 'n tydperk van drie maande na toetsing.

Spesiale meting

- 37 (1) Indien die Munisipaliteit, vir ander doeleindes as om water wat verbruik word, te hef om die hoeveelheid water wat in 'n deel van 'n waterinstallasie gebruik word, te bepaal, kan hy by skriftelike kennisgewing die betrokke eienaar adviseer oor sy voorneme om 'n meettoestel op sodanige punt in die waterinstallasie te installeer soos dit mag spesifiseer.
- (2) Die installering van 'n meettoestel waarna in subartikel (1) verwys word, die verwydering daarvan en die herstel van die waterinstallasie na sodanige verwydering moet ten koste van die Munisipaliteit uitgevoer word.
- (3) Die bepalings van Artikels 34(5) en 34(6) is sover dit van toepassing mag wees ten opsigte van 'n meettoestel wat ingevolge subartikel (1) geïnstalleer is.

Geen vermindering van bedrag betaalbaar vir water vermors

- 38 'n Verbruiker is nie geregtig op 'n vermindering van die bedrag betaalbaar vir waterafval of waterverlies in 'n waterinstallasie nie.

Aanpassing van hoeveelheid water wat deur gebrekkige meettoestel verskaf word

- 39. (1) Indien daar bevind word dat 'n meettoestel gebrekkig is, kan die Munisipaliteit die hoeveelheid water wat aan die betrokke verbruiker verskaf word, skat gedurende die tydperk waarin, na sy mening, sodanige meettoestel gebrekkig was, op grond van die gemiddelde daaglikse hoeveelheid water wat aan hom of haar verskaf is vir –
  - (a) 'n tydperk tussen drie opeenvolgende metings daarna tot die vervanging van die meettoestel; of
  - (b) 'n tydperk in die vorige jaar wat ooreenstem met die tydperk waarin die meettoestel gebrekkig was; Of
  - (c) die tydperk tussen drie opeenvolgende metings voordat die meettoestel gebrekkig raak;

welke tydperk die munisipaliteit as die mees geskikte tydperk ag.

- (2) Indien die hoeveelheid water wat aan 'n verbruiker verskaf is gedurende die tydperk toe sy of haar meettoestel gebrekkig was, nie ingevolge subartikel (1) beraam kan word nie, kan die Munisipaliteit die meterlesing op enige wyse tot sy beskikking skat.

Deel 6: Installasiewerk

Goedkeuring van installasiewerk

- 40. (1) Indien 'n eienaar installasiewerk wil laat doen, moet hy of sy eers die Munisipaliteit se skriftelike goedkeuring verkry; met dien verstande dat goedkeuring nie vereis word in die geval van waterinstallasie in wooneenhede of installasies waar geen brand installasie ingevolge SABS Kode 0400 of vir die herstel of vervanging van 'n bestaande pyp of water toebehore

anders as 'n vaste waterverwarmer en sy gepaardgaande beskermende toestelle vereis word nie.

- (2) Aansoek om goedkeuring bedoel in subartikel (1) moet op die voorgeskrewe vorm gedoen word en moet vergesel word van –
  - (a) die voorgeskrewe fooi, indien van toepassing;
  - (b) afskrifte van die tekeninge soos deur die Munisipaliteit voorgeskryf, gee inligting in die vorm wat deur Klousule 4.1.1 van SABS Kode 0252 : Deel I; en
  - (c) 'n sertifikaat sertifiseer dat die installasie ontwerp is in ooreenstemming met SABS Kode 0252 : Deel I of ontwerp is op 'n rasonale basis.
- (3) Die bepalings van subartikels (1) en (2) is nie van toepassing op 'n gekwalifiseerde loodgieter wat 'n vaste waterverwarmer of sy gepaardgaande beskermende toestelle vervang nie.
- (4) Magte verleen ingevolge subartikel (1) sal verval op die verstryking van 'n tydperk van vier-en-twintig maande na die eerste dag van die maand opeenvolgend van die maand waarin die magtiging verleen is.
- (5) 'n Volledige stel goedgekeurde tekeninge van installasiewerk sal te alle tye op die terrein van die projek beskikbaar wees totdat sodanige projek voltooi is, waar goedkeuring ingevolge subartikel (1) vereis is.
- (6) Indien installasiewerk strydig met subartikel (1) of (2) gedoen is, kan die Munisipaliteit by skriftelike kennisgewing van die eienaar van die betrokke perseel vereis –
  - (a) om te voldoen aan daardie regulasie binne 'n bepaalde tydperk;
  - (b) die projek te staak indien nie voltooid; en
  - (c) om alle sodanige werk te verwyder wat nie aan hierdie Verordeninge voldoen nie.

Persone toegelaat om installasie en ander werk te doen

41. (1) Niemand wat nie 'n gekwalifiseerde loodgieter is nie, mag toegelaat word om –
  - (a) enige installasiewerk anders as die vervanging of herstel van 'n bestaande pyp of water toebehore te doen nie;
  - (b) die vervang van 'n vaste waterverwarmer of sy gepaardgaande beskermende toestelle te doen nie;
  - (c) 'n waterinstallasie, brand installasie of opgaartenk te inspekteer, ontsmet of te toets nie; of
  - (d) 'n meter te installeer, onderhou of te vervang wat deur 'n eienaar in 'n waterinstallasie verskaf word nie.
- (2) Niemand mag 'n persoon versoek of betrek wat nie 'n gekwalifiseerde loodgieter is om die werk waarna in subartikel (1) verwys word, uit te voer nie.
- (3) Ondanks die bepalings van subartikel (1), kan die Munisipaliteit 'n persoon wat nie 'n gekwalifiseerde loodgieter is nie toelaat om installasiewerk namens hom of haarself te doen op 'n perseel wat uitsluitlik deur homself of haarself en sy of haar huishouding besit en beset word, met dien verstande dat sodanige werk deur 'n gekwalifiseerde loodgieter deur die Munisipaliteit geïnspekteer en goedgekeur kan word.

Voorsiening en instandhouding van waterinstallasie

42. (1) 'n Eienaar moet sy of haar waterinstallasie op sy of haar eie koste voorsien en in stand hou en, waar dit ingevolge subartikel (2) toegelaat word, moet verseker dat die installasie binne die grens van sy of haar perseel geleë is.
- (2) Voordat hy werk doen in verband met die instandhouding van 'n gedeelte van sy of haar waterinstallasie wat buite die grens van sy of haar perseel geleë is, moet 'n eienaar die skriftelike toestemming van die Munisipaliteit of die eienaar van die grond waarop sodanige gedeelte geleë is, verkry wat ook al die geval mag wees.

Gebruik van pype en water toebehore wat gemagtig moet word

43. (1) Niemand mag, sonder die vooraf skriftelike magtiging van die Munisipaliteit, 'n pyp of watertoestel in 'n waterinstallasie binne die Munisipaliteit se regsgebied installeer of gebruik nie, tensy dit deur die gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit goedgekeur is.
- (2) Aansoek om goedkeuring van 'n pyp of watertoestel bedoel in subartikel (1) moet gedoen word op die vorm wat deur die Munisipaliteit voorgeskryf word en vergesel word van die voorgeskrewe heffing.
- (3) 'n Pyp of watertoestel kan ingevolge subartikel (1) deur die munisipaliteit oorweeg word indien –
- (a) dit die standaardisering merk van die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde ten opsigte van die betrokke SABS-spesifikasie wat deur die Buro uitgereik is op het; Of
- (b) dit die sertifiserings merk wat deur die SABS uitgereik is om te sertifiseer dat die pyp of watertoestel voldoen aan 'n SABS-merk spesifikasie of 'n voorlopige spesifikasie wat deur die SABS uitgereik is, met dienverstande dat geen sertifiserings merk vir 'n tydperk van meer as twee jaar uitgereik sal word nie.
- (4) Die Munisipaliteit kan, ten opsigte van enige pyp of watertoestel wat goedgekeur is, sodanige addisionele voorwaardes oplê, soos dit nodig mag ag ten opsigte van die gebruik of metode van installasie daarvan.
- (5) 'n Pyp of watertoestel mag nie toegelaat of gemagtig word indien dit –
- (a) nie meet voldoen aan die kriteria waarop die insluiting daarvan gebaseer is nie; Of
- (b) nie meer geskik is vir die doel waarvoor die gebruik daarvan aanvaar is nie.

Etikettering van terminale water toebehore en toestelle

44. Alle terminaal watertoebehore en -toestelle wat water gebruik of uitskei moet gemerk word, of die verpakking daarvan moet die volgende inligting insluit –
- (a) die omvang van druk in kPa waarvoor die watertoestel of toebehore ontwerp is om te funksioneer;
- (b) die vloeikoerse, in liter per minuut, wat verband hou met die ontwerpdrukreeks, met dien verstande dat hierdie inligting vir ten minste die volgende waterdruk gegee sal word –
- (i) 20 kPa
- (ii) 100 kPa
- (iii) 400 kPa

Deel 7: Waterbesoedeling, beperking en vermorste gebruik van water

Eienaar om besoedeling van water te voorkom

45. 'n Eienaar moet goedgekeurde maatreëls in plek stel en in stand hou om die besmetting van water met 'n stof te voorkom, wat 'n gevaar vir gesondheid kan wees of die oordraagbaarheid van water nadelig kan beïnvloed of die geskiktheid daarvan vir gebruik kan beïnvloed, in –
- (a) die watervoorsieningstelsel; en
  - (b) enige deel van die waterinstallasie op sy of haar perseel.

Waterbeperkings

46. (1) Die Munisipaliteit kan deur raadsbesluit en openbare kennisgewing die vermorste gebruik van water ingevolge Artikel (47) , of in die geval van 'n water tekort, droogte of vloed voorkom –
- (a) die verbruik van water in die geheel of 'n gedeelte van sy regsgebied in die algemeen of vir –
  - (b)
    - (i) gespesifiseerde doeleindes te verbied ofte beperk;
    - (ii) gedurende gespesifiseerde ure van die dag of op bepaalde dae; En
    - (iii) op 'n bepaalde wyse; En
  - (c) bepaal en oplê -
    - (i) perke op die hoeveelheid water wat oor 'n bepaalde tydperk verbruik kan word;
    - (ii) heffings addisioneel tot die soos voorgeskryf word ten opsigte van die voorsiening van water van meer as 'n limiet bedoel in Subartikel (1)(b)(i);en
    - (iii) 'n algemene toeslag op die voorgeskrewe aanklagte ten opsigte van die voorsiening van water; En
  - (d) beperkings of verbod op die gebruik of wyse van gebruik of ingesteldheid van 'n toestel oplê waardeur water gebruik of verbruik word, of op die verbinding van sodanige toestelle aan die waterinstallasie.
- (2) Die Munisipaliteit kan die toepassing van die bepalings van 'n kennisgewing bedoel deur subartikel (1) op bepaalde gebiede en kategorieë verbruikers, persele en aktiwiteite beperk, en kan afwykings en vrystellings toelaat van, en die verslapping van, enige van die bepalings op redelike gronde.
- (3) Die Munisipaliteit kan –
- (a) neem, of by skriftelike kennisgewing vereis dat 'n verbruiker op sy of haar eie koste sodanige maatreëls tref, met inbegrip van die installering van metings toestelle en toestelle vir die beperking van die vloei van water, soos na sy mening nodig mag wees om nakoming te verseker van 'n kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) gepubliseer is; Of
  - (b) staak of, vir sodanige tydperk as wat dit goeddink, die voorsiening van water beperk tot enige perseel in die geval van 'n oortreding op sodanige perseel of versuim om te voldoen aan die bepalings van 'n kennisgewing gepubliseer ingevolge subartikel (1) ;
  - (c) waar die toevoer gestaak is, sal dit slegs herstel word wanneer die voorgeskrewe fooi vir staking en heraansluiting van die toevoer betaal is.
- (4) Die bepalings van hierdie artikel is ook van toepassing ten opsigte van water wat direk deur die Munisipaliteit aan verbruikers buite sy regsgebied verskaf word, ondanks enigiets tot die teendeel in die voorwaardes wat sodanige voorsiening beheer, tensy anders vermeld in die kennisgewing gepubliseer ingevolge subartikel (1).

Vermorsing van water onwettig

47. (1) Geen verbruiker mag toelaat –
- (a) die doellose of verkwiste uitskeiding van water uit terminaalwatertoebehore nie;
  - (b) dat pype of watertoebehore wat deel vorm van 'n waterinstallasie lek nie;
  - (c) die gebruik van wanaangepaste of gebrekkige watertoebehore;
  - (d) 'n oorloop van water uit 'n waterinstallasie om voort te gaan;

- (e) 'n ondoeltreffende of verkwiste gebruik van water om voort te gaan.
- (2) 'n Eienaar moet enige deel van sy of haar waterinstallasie wat in so 'n toestand van verval is, herstel of vervang dat dit óf veroorsaak óf waarskynlik 'n voorkoms in subartikel (1) gelys sal veroorsaak.
- (3) Indien 'n eienaar versuim om maatreëls te tref soos bedoel in subartikel (2), moet die Munisipaliteit by skriftelike kennisgewing ingevolge artikel 21 van die eienaar vereis om aan die bepalings van subartikel (1) te voldoen.
- (4) 'n Verbruiker moet verseker dat enige toerusting of aanleg wat aan sy of haar waterinstallasie gekoppel is, water doeltreffend gebruik.
- (5) Die Munisipaliteit kan by skriftelike kennisgewing die gebruik deur 'n verbruiker van enige toerusting in 'n waterinstallasie verbied indien die gebruik van water na sy mening ondoeltreffend is. Sodanige toerusting sal nie teruggewys word om te gebruik te word totdat die doeltreffendheid daarvan herstel is nie en 'n skriftelike aansoek om dit te doen deur die Munisipaliteit goedgekeur is.

Deel 8: Algemene Bepalings

Kennisgewing van boorgate

48. (1) Die Munisipaliteit kan, by openbare kennisgewing, –

- (a) die eienaar van enige perseel binne die regsgebied van die Munisipaliteit waarop 'n boorgat bestaan of, indien die eienaar nie in okkupasie van sodanige perseel is nie, die okkupeerder daarvan, om dit in kennis te stel op die voorgeskrewe vorm van die bestaan van 'n boorgat op sodanige perseel, en sodanige inligting ten opsigte daarvan te voorsien soos dit mag vereis; En
  - (b) die eienaar of okkupeerder van enige perseel wat van voorneme is om 'n boorgat op sodanige perseel te sink om dit op die voorgeskrewe vorm van sodanige voorneme in kennis te stel voordat werk in verband daarmee begin word.
- (2) Die Munisipaliteit kan van die eienaar of okkupeerder van enige perseel wat van voorneme is om 'n boorgat te sink om 'n omgewingsimpakstudie vir sodanige beoogde boorgat te onderneem, tot die bevrediging van die Munisipaliteit, voordat die boorgat gesink word.
- (3) Boorgate is onderhewig aan enige vereistes van die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet No. 136 van 1998).
- (4) Die Munisipaliteit kan by kennisgewing aan 'n eienaar of okkupeerder of deur openbare kennisgewing vereis dat eienaars en besetters op wie bestaande boorgate het wat vir waterdienste gebruik word om –
- (a) goedkeuring daaruit verkry vir die gebruik van 'n boorgat vir waterdienste ooreenkomstig Artikels 6, 7 en 22 van die Wet; (b) voorwaardes oplê ten opsigte van die gebruik van 'n boorgat vir waterdienste; en (c) 'n vaste lading ten opsigte van die gebruik van so 'n boorgat oplê.

Steekproefneming van water

49. (1) Die Munisipaliteit kan proefmonsters neem van water wat verkry is uit 'n bron, gemagtig ingevolge Artikels 6 of 7 van die Wet, uit behalwe die watervoorsiening stelsel vir huishoudelike doeleindes en veroorsaak dat die monsters getoets word vir voldoening aan enige nasionale standaarde wat ingevolge Artikel 9 van die Wet voorgeskryf word.

- (2) Die voorgeskrewe heffing vir die neem en toetsing van die proefmonsters bedoel in subartikel (1) moet betaal word deur die persoon aan wie goedkeuring om die water vir drinkbare water te gebruik ingevolge Artikel 6(1) van die Wet toegestaan is.

Voorsiening van nie-drinkbare water deur Munisipaliteit

50. (1) Die Munisipaliteit kan by aansoek ingevolge Artikel (3) instem om nie-drinkbare water aan 'n verbruiker te verskaf, onderhewig aan sodanige bepalings en voorwaardes wat die Munisipaliteit mag opla.
- (2) Enige watertoevoer waartoe ingevolge subartikel (1) ooreengekom is, mag nie vir huishoudelike of enige ander doeleindes gebruik word nie, indien na die mening van die Munisipaliteit dit aanleiding kan gee tot 'n gesondheidsrisiko.
- (3) Geen waarborg, uitdruklik of geïmpliseer, is van toepassing op die suiwerheid van enige nie-drinkbare water wat deur die Munisipaliteit voorsien word of die geskiktheid vir die doel waarvoor die voorsiening toegestaan is.
- (4) Die voorsiening van nie-drinkbare water moet, sal ten opsigte van die toestand en gebruik daarvan, geheel en al op die risiko van die verbruiker wees, wie aanspreeklik sal wees vir enige gevolglike skade of verlies wat voortspruit daaruit welke aan homself, haarself of andere wat direk of indirek daaruit voortspruit, insluitend die gevolge van enige bona fide fout van die Munisipaliteit of die wanfunksionering van 'n behandelings aanleg.

Toetsing van druk in watervoorsiening stelsels

51. Die Munisipaliteit kan, by die aansoek deur 'n eienaar en met die betaling van die voorgeskrewe fooi gepaardgaande met druktoetse, die eienaar se versoek nakom en druktoetse doen en die eienaar voorsien met die uitkoms van die waarde van die druk in die watervoorsieningstelsel met betrekking tot sy of haar perseel oor sodanige tydperk as wat die eienaar mag versoek.

Pype in straat of openbare plek

52. Niemand mag water wat uit watter bron ook al afkomstig is, 'n pyp of geassosieerde komponent op, in of onder 'n straat, openbare plek of ander grond wat deur enige Munisipaliteit besit word, of onder die beheer van enige Munisipaliteit is, oor dra, lê of bou nie, behalwe met die vooraf verkreeë skriftelike toestemming van daardie Munisipaliteit en onderworpe aan sodanige voorwaardes wat dit mag opla.

Spesiale Bepalings vir brandweerdienste

53. (1) Enige waterinstallasie vir die voorsiening van water vir brandbestrydingsdoeleindes moet voldoen aan die bepalings van SABS 0252-1:1994 of enige hersiening of vervanging daarvan.
- (2) Ondanks die bepalings van subartikel (1), geld die spesiale bepalings vervat in hierdie Hoofstuk, in soverre dit van toepassing is, op die voorsiening van water vir brandbestrydingsdoeleindes.

Betaling vir brandweerdienste

54. Die verbruiker sowel as die eienaar van 'n perseel is gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik vir die brandblussing installasiekoste soos deur die Munisipaliteit, ten opsigte van enige toestel wat op sodanige perseel gebruik of geïnstalleer word deur die Munisipaliteit.

Dubbele en gekombineerde installasies

55. Enige nuwe gebou wat na die aanvaarding van hierdie Verordening opgerig is, moet voldoen aan die volgende vereistes met betrekking tot die voorsiening van brandblussing dienste soos vervat in die Verordening op Brandbestrydingsdienste van die Munisipaliteit.

Verbindingspype vir brandblussing doeleindes

56. (1) Die Munisipaliteit kan 'n enkele verbinding met die watervoorsieningstelsel installeer, met die uitsondering van 'n sproeier stelsel, om te dien as 'n brand installasie wat deur vir Munisipaliteit benut kan word,
- (2) Die Munisipaliteit kan op eie koste 'n meter op die aansluitingspyp bedoel in subartikel (1) voorsien en installeer.
- (3) Waar daar 'n bestaande verbindingspyp is vir die uitsluitlike doel vir brandblussing dienste, mag sodanige verbindingspyp slegs vir daardie doel gebruik word.
- (4) Geen afloop van enige aard van enige verbindingspyp waarna in subartikel (3) verwys word, mag gemaak word nie, en geen water daarvan mag gebruik word nie, behalwe in wanneer dit gekoppel is met 'n outomatiese besprinkeling sisteem, deurdrenker, 'n brandkraan verbinding of 'n slangrol verbinding, of vir enige druktenk verbinding daarmee, en sodanige tenk moet deur 'n goedgekeurde passtuk beheer word.
- (5) 'n Afsonderlike verbindingspyp moet gelê en gebruik word vir elke brandblusstelsel, tensy anders goedgekeur.

Kleppe in verbindingspype

57. Elke verbinding moet toegerus wees met 'n behoorlike isolerende klep, wat –
- (a) deur die munisipaliteit voorsien is op die onkoste van die verbruiker;
- (b) geïnstalleer is tussen die verbruiker se eiendom en die hooftoevoer;
- (c) dieselfde deursnee as die verbindingspyp het; En
- (d) geïnstalleer is in 'n posisie soos deur die Munisipaliteit voorgeskryf.

Inspeksie en goedkeuring van brandblussing installasie

58. Geen water mag aan enige brandblussing installasie voorsien word totdat –
- (a) dit is deur die Munisipaliteit geïnspekteer en getoets is nie;
- (b) die Munisipaliteit skriftelik gesertifiseer het dat sodanige waterinstallasie volledig is en aan die vereistes van hierdie Verordening voldoen; En
- (c) die voorgeskrewe gelde vir die brandblussing installasie wat deur die Munisipaliteit vir sodanige inspeksie en toetsing bepaal word, betaal is.

Verbinding om onderworpe te wees aan die diskresie van die Munisipaliteit

- 59.(1) Die Munisipaliteit is geregtig om 'n aansoek vir die aansluiting van 'n brandblussing installasie aan sy hooftoevoer toe te staan of te weier.
- (2) Indien 'n brandblussing installasie na die munisipaliteit toegelaat het om aan sy hooftoevoer gekoppel te word, nie in behoorlike werkende toestand gehou word nie of andersins nie behoorlik in stand gehou word nie, of strydig met Artikel 56(3) of 56(4) gebruik word, is die Munisipaliteit geregtig om óf te vereis dat die installasie van die hooftoevoer ontkoppel of

verwyder word , of self die werk uit te voer om dit te ontkoppel ten koste van die eienaar of verbruiker, soos die geval mag wees.

Meter in brandblussing verbinding pyp

60. Die Munisipaliteit is geregtig om 'n watermeter te installeer in enige verbindingspyp wat uitsluitlik vir brandblussing doeleindes gebruik word, indien dit blyk dat daar water uit die pyp getrek is vir enige ander doeleinde as om 'n brand te blus, sal die eienaar van die perseel aanspreeklik wees vir die totale koste daarvan.

Sprinkel blus installasie

61. 'n Sproeier installasie mag in direkte verbinding met die hooftoevoer geïnstalleer word, maar die Munisipaliteit sal nie gebind wees daaraan om enige gespesifiseerde water druk te eniger tyd te waarborg nie.

Hoofdenk of dubbeltoevoer vanaf hooftoevoer

- 62.(1) Indien 'n sproeier installasie nie afsonderlik met 'n duplikaat of reserwe hooftoevoer voorsien word nie, moet die verbruiker 'n hoof tenk (boonste tenk) op of in die gebou of struktuur op sodanige hoogte installeer, wat sal instaan vir enige afname of mislukking van druk in die Munisipaliteit se hooftoevoer.

Die hoofpyp wat van sodanige hoof tenk na die sproeier installasie lei, kan 'n direkte konneksie hê met die hooftoevoer waaruit die water getrek word, indien en onderworpe daaraan dat sodanige hoofpyp toegerus moet word met 'n terugvloei klep wat, indien die druk in die hooftoevoer misluk of om enige rede verminder, die opening na die hooftoevoer sal afskakel.

Waar 'n sproeier installasie voorsien word van 'n duplikaat of reserwe toevoer vanaf 'n aparte hooftoevoer, moet elke toevoerpyp toegerus wees met 'n terugvloei klep geleë binne die perseel.

HOOFSTUK III: SANITASIEDIENSTE

Afvoer van Industriële Afvalwater

- 63) Die Afvoer van Industriële Afvalwater en alle aangeleenthede wat daarmee verband hou, word voorgeskryf en gereguleer deur die Munisipaliteit se Afvalwater Verordening.

HOOFSTUK IV: DIVERSE

Delegering van Bevoegdheid

64. Die Munisipaliteit kan, onderworpe aan sekere voorwaardes, enige bevoegdheid wat deur hierdie verordening aan die Munisipaliteit verleen word, deleger en kan op dieselfde wyse sodanige delegering wysig of teruggetrek.

Verhinderings van Amptenare en Werknemers in die Uitvoering van Pligte

65. Dit sal 'n misdryf wees om 'n amptenaar of werknemer van die Munisipaliteit te verhinder of te belemmer in die uitvoering van sy pligte wat voortspuit uit hierdie verordeninge.

Betekening van Kennisgewings, bevels of ander Dokumente

66. (1) Wanneer enige kennisgewing, bevel of ander dokument ingevolge hierdie verordeninge vereis of gemagtig is om beteken te word -
- (a) op enige persoon, sal dit geag behoorlik en voldoende beteken wees indien dit per geregistreerde of gesertifiseerde pos aan daardie persoon by sy laaste bekende adres gestuur is, of indien dit persoonlik aan hom of 'n ander meerderjarige persoon inwonend by hierdie adres oorhandig is;
  - (b) op 'n eienaar of okkupeerder van enige grond of perseel waar die adres van sodanige eienaar of okkupeerder onbekend is, sal dit behoorlik beteken geag word indien dit op een of ander opvallende plek op sodanige grond of perseel geplaas word.
- (2) Dit is nie 'n vereiste om 'n persoon te benaam in enige kennisgewing, bevel of ander dokument wat ingevolge hierdie verordening aan 'n eienaar of okkupeerder van grond of 'n perseel gegee word indien die kennisgewing, bevel of dokument hom beskryf as die eienaar of okkupeerder van die betrokke grond of perseel nie.

Misdrywe en Strafbepalings

67. (1) 'n Persoon wat –

- (a) op 'n onregmatige wyse en opsetlik of nalatiglik inmeng met enige waterdienstewerke van die Munisipaliteit;
- (b) versuim om inligting te verskaf of vals inligting te verskaf wat redelikerwys deur die Munisipaliteit versoek word;
- (c) versuim of weier om toegang te verleen wat deur 'n Munisipaliteit vereis word om werk- of in uitvoering van sy funksies ingevolge hierdie verordeninge te verrig;
- (d) 'n Munisipaliteit verhinder of dwarsboom in die uitoefening van sy of haar magte of verrigting van sy of haar werksaamhede of pligte ingevolge hierdie Verordening;
- (e) 'n bepaling van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen;
- (f) 'n voorwaarde of verbod wat ingevolge hierdie Verordening opgelê is, oortree of versuim om daaraan te voldoen;
- (g) op 'n onregmatige wyse en opsetlik of nalatiglik inmeng met enige waterdienstewerke van die Munisipaliteit;
- (h) enige voorwaardes wat opgelê is kragtens die toestaan van enige aansoek, toestemming, goedkeuring, toegewing, kwytskelding of magte ingevolge hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen; of
- (i) versuim om te voldoen aan die bepalinge van 'n kennisgewing wat ingevolge hierdie Verordening op hom of haar beteken is;

is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding aanspreeklik vir 'n boete wat nie die bedrag van R20 000,00 oorskry nie of in die geval van versuim van betaling, tot gevangenisstraf vir 'n tydperk wat nie 4 maande oorskry nie en in die geval van 'n voortgesette oortreding tot 'n verdere boete van hoogstens R2 000,00 vir elke dag gedurende die voortsetting van sodanige oortreding nadat 'n skriftelike kennisgewing van die Munisipaliteit uitgereik is, en in die geval van 'n tweede oortreding tot 'n boete wat nie R4 000,00 oorskry nie of, in die geval van versuim van betaling, tot gevangenisstraf vir 'n tydperk wat nie 8 maande oorskry nie.

(2) Enige uitgawe wat deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van 'n oortreding van hierdie verordening of as gevolg van enigiets wat 'n persoon aangesê is om ingevolge hierdie verordening te doen en wat hy of sy versuim het om te doen, kan deur die Munisipaliteit verhaal word van die persoon wat die oortreding gepleeg het of wat versuim het om sodanige ding te doen.

Herroeping en Wysiging

68. Die volgende verordeninge word hiermee herroep:

Enige verordeninge met betrekking tot waterdienste wat deur die Raad of enige munisipaliteit wat nou deel van die Munisipaliteit uitmaak, aanvaar is, word herroep vanaf die datum van afkondiging van hierdie Verordening.

Die Waterdienste Verordening van die Mangaung Metropolitaanse Munisipaliteit soos afgekondig in die Plaaslike Regeringskennisgewing No. 60 van Oktober 2013 word hiermee gewysig

Kort titel en Inwerkingtreding

69. Hierdie verordening staan bekend as die **Mangaung, Waterdiensteverordening** en die wysigings wat bewerkstellig is, sal inwerking tree op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.